

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 31. szám — 1941 február 7 péntek — Ara: 12 fillér

AZ IR KORMÁNY „VÁRATLAN FORDULAT” ESETÉRE INTÉZKEDÉSEKET TETT

A hét végére várható döntés a francia kérdésben — Darlan Petain javaslatával újra Párisba utazott — 3300 millió font sterlingre rug Anglia háborús kiadása

A washingtoni képviselőház 206 szavazattal 145 ellenében elvetette a Rooseveltt javaslat módosítását

A francia kérdés végleges kialakulásáról még mindig nem lehet tiszta képet alkotni. Vichyben szordán este Petain marsall elnöklése mellett fontos minisztertanács volt. A tanácskozáson megjelent Darlan tengernagy is, aki párisi tanácskozásainak eredményeiről számolt be részletesen. Darlan előterjesztette Lavallal, de Brinonnal és Abetz német megbízottal folytatott megbeszéléseinek anyagát. A minisztertanács tagjai több kérdést intéztek Darlanhoz, majd a kapott felvilágosítások alapján behatóan megvitatták az általános helyzetet. Állítólag még mindig súlyos ellentétek állanak fenn és a minisztertanácsban nagy vita folyt.

Darlan tengernagy esütörtökön délelőtt 11 óra 30 perckor Petain tábornagy javaslataival együtt elutazott Párisba. Darlan visszaérkezését pénteken estére, vagy szombat délre várják. Lavall válasza után a tábornagy, — mint hangsúlyozták — még e hét végén meghozza a döntést és ezt valószínűleg rádióbeszédben közli majd a néppel.

Darlan tengernagy újabb párisi utazása állítólag azzal áll kapcsolatban, hogy még nem sikerült összeegyeztetni Petain tábornagy és Lavall felfogását. Habár hivatalos körökben nagyon pesszimistának mutatkoznak, nincs kizárva, hogy ezt a magatartást csak taktikai okokból tartják szükségesnek s így akarják közvetett úton rávenni Lavallt, hogy vizsgálja meg a helyzetet és legyen előzékeny Petain tábornagy irányában, aki szintén engedékenységre kész.

RÓMÁBAN

Rámutatnak arra, hogy Willkie terve a közös angol-amerikai birodalom megteremtéséről erősen emlékeztet a eső előt még sietve megkötött üzleti szerződésre. A római sajtó megjegyzi, hogy az amerikai segítség ígéretése és az angol amerikai közeledés által az Egyesült Államok nyilvánvalóan arra számít, hogy a brit világbirodalom örökébe lép és a segélynyújtás örve alatt már most fontos stratégiai pontokat kebeleznek be.

A másik nagyfontosságú diplomáciai tevékenységről, mely Európában a percben lejátszódik, a Franciaországból érkező hírek tanuskodnak. Az olasz sajtó rendkívül tartózkodóan kezeli ezeket az eseményeket. Eppen ezért nagy feltűnést keltett a »Regime Fascista« éles támadása a Petain-kormány ellen.

— Franciaország a maga tragédiájában — írja a lap — a leg-

groteszkebb könnyelműség képét mutatja. Az agg Petain úgy látzik marsallbotjával és akadémi-kus kardjával ennek a túlháladott politikai és államszerkezetnek el-nikus és végegyengülést mutató jelképe. Lavall érthetetlen ürügy-gyel »fontos nemzetközi okokra« hivatkozva eltávolították és maga Petain úgy latszik elfelejti, hogy a régi kártevők Franciaországra újabb tragikus esapásokat hozhat-nak, mert a fegyverszüneti szer-ződés 2-ik pontja a szerződés fel-mondására csak egy órai határ-ídot szab ki.

Olasz illetékes részről kijelent-ték, hogy ez a cikk kizárólag a lap szerkesztőségének hangját tükrözi annál inkább, mert Farinacci, a lap szerkesztője a fronton van.

Római Német TI jelentés sze-rint a Franciaországban ezidősze-rint előtérben lévő belpolitikai kérdésekkel kapcsolatban olasz kö-rökben kijelentették, hogy az olasz-francia viszonyt kizárólag a fegyverszüneti egyezmény határo-zatai szabják meg. Olaszország csak ezekhez a határozatokhoz tartja magát és olyan kérdések-hez, amelyek kapcsolatban álla-nak ezekkel. Ha azonban tisztára belpolitikai jelentőségű kérdésekről van szó, Olaszországot ezek közvetlenül nem érintik és Olasz-ország ezért ezekkel kapcsolatosan állást sem foglal.

AZ IR KORMÁNY VÁRATLAN FORDULATTAL SZÁMOL

Dublinból éjjel azt jelenti a Reu-ter iroda, hogy az ir kormány in-tézkedéseket tett, hogy abban az esetben, ha váratlan fordulat szük-ségessé tenné, Dublinból és King-stonból a gyermekeket más helyre vigyék.

WASHINGTONBAN

a képviselőházban befejezték a hadianyagkölcsönzési javaslat általános vitáját. A szenátus külügyi bizottságában még javában folyik a vita. Lindbergh ezredes esütörtökön a szenátus külügyi bizottsá-gában Anglia megsegítéséről szóló törvényjavaslattal kapcsolatban megismételte ellenzéki álláspont-ját. A mostani amerikai politiká-ról szólva kijelentette, hogy ez a politika Amerika ideális védelmi álláspontjának elhagyását jelenti. Lindbergh ezredes Conelli szená-tor kérdésére azt válaszolta, hogy nézete szerint az amerikai segítség meghosszabbítja a háborút és fo-kozza a vérontást.

A szenátus bizottságában Robert Mc. Cormick ezredes, az Ang-lia megsegítéséről szóló törvényja-vaslattal kapcsolatban kijelen-

tette, »fantasztikusnak kell minő-síteni azt, hogy az Egyesült Álla-mokat Európából és Ázsiából meg lehetne hódítani. Egy német had-seregnek 8000 tengeri mérföldnyi utat kellene megtenni, hogy elérje az Egyesült Államok első támaszpontját. Ahhoz hogy az Egyesült Államokat a Csendes óceán felől megtámadják, feltétlenül szükse-ges volna, hogy hatalmuk alatt tartásuk az egész óceánt. Először az Egyesült Államok valamennyi tá-maspontját és tengeri haderejét kellene megsemmisíteni. Mindezek miatt az Anglia megsegítéséről szóló törvényjavaslatot vissza kell utasítani.«

SZAVAZÁS WASHINGTONBAN

Washingtonból érkezett jelentés szerint a képviselőház 206 szava-zattal 145 ellenében elvetette azt a javaslatot, amelyet a kölcsönadási és haszonbérleti törvényjavaslat eredeti összegének módosítására nyújtottak be. Mundi képviselő ugyanis azt indítványozta, hogy a szóbanforgó törvényjavaslat he-lyett másikat fogadjanak el, amelynek értelmében Nagybritan-niát 2 milliárd dollárral segítenék.

MIBE KERÜL ANGLIÁNAK A HÁBORÚ?

Kingsley Wood kincstári kancellár alsóházi beszédében kifejtette, hogy a kölcsön fedezetre két körést terjesztett elő. A mostani pénzügyi év befejezéséig, vagyis március hó 31-ig 600 millió kölesönt kér hadi-kiadások fedezésére, egy milliárd sterlinget pedig az április 1-én kez-dődő új pénzügyi évre. Ha a Ház ezt a hitelkérést megszavazza, a folyó pénzügyi évben igénybevett hitelek összege 3300 millió font sterlingre emelkedik. Ezután a kincstári kancellár a hadikiadásokról beszélt. Egy évvel ezelőtt — mondotta — hadikiadásaink át-lagosan napi 5 millió sterlingre rugtak. Ma napi kiadásaink 12 $\frac{1}{2}$ millió sterlinget tesznek ki. Ez igen hatalmas összeg. A polgári fogyasztást tovább kell esökken-teni. Minden felesleges pennyt megakarítva az államnak kell kölcsönöznünk. Az alsóház egy-hangulag elfogadta a kért hiteleket.

AZ AFRIKAI HARCOK

Ankarába érkezett jelentések szerint Líbiában rendkívül heves ellenállással kell az angoloknak megküzdeniük Bengázi felé irá-nyuló előnyomulásukban. Az olasz csapatok Cirene városától nyugat-ra foglaltak el állásokat és ebből az aránylag kedvező helyzetből veszik fel a küzdelmet a görög brit osztagokkal.

Eritreában változatlan a hely-zet. Az olasz hadvezetőség Agor-dattól és Barentutól keletre jelölte ki az új védelmi vonalat, amely-nek északi szárnya Cheren meg-erősített városára támaszkodik. Az angol hadicél szemmel láthatóan az Agordatból Massaua kikötője fele vezető vasúti vonal elfoglalása. Az olasz csapatok ellenállásán azon-ban a támadó kísérletek ideig meghiúsultak.

A »Popolo di Roma« a keletafri-kai hadműveletekkel foglalkozva a következőket írja: Az angolok nyilvánvalóan az Egyesült Álla-mok közvéleményének befolyaso-lása céljából erősen fejtűjűk a Kelet-Afrikában, nevezetesen Erit-reában elért sikereiket. A valóság az, hogy az angol csapatok nem nagy területen benyomultak az eritreai alacsony fensíkra. Ezt a vidéket nem lehet földi paradi-ésomnak nevezni és igen esékely politikai és gazdasági jelentősége van. Az angolok máris meggyő-ződhettek arról, hogy az olasz esa-patok oldalán az aszkarik és a többi benszüllötték milyen hősi-séggel harcolnak. Az ott élő kopt és muzulmán lakosság egyáltalán nem óhajtja, hogy visszakérüljön a négus uralma alá.

Olasz politikai körökben még nem veszik komolyan Eden angol külügyminiszter kijelentéseit, melyekben arról szólt, hogy Hajji Szelassziének joga van az abesz-szin trónra és hogy az angol kor-mány kész a háborút befejezésével minden tekintetben kezére járni.

A RÓMAI IFJUSÁG Tüntetése

Rómából jelenti az MTT: Az an-gol propaganda legutóbbi állítá-saira, amelyek szerint Rómában komoly zavargások törtek ki, Ró-ma ifjúsága méltó választ adott. Az ifjúság tüntető menetben vo-nult végig a főútvonalakon, egé-szen a Venezia palotáig, ahol lel-kesen éltette a Duceet és a Führert. Utána a tüntető ifjúság a Quiri-nálhoz vonult és lelkesen ünne-pelte a királyt és császárt.

WILLKIE NYILATKOZOTT

Willkie az Egyesült Államokba visszautaztában repülőgépen Lisz-szabonba érkezett.

Kérdésekre Willkie a következő-ket jelentette ki: Reményeimben semmiképpen sem esáldtam. Ang-liában megkaptam minden tájé-koztatót. Mindenki minden mó-don segítségemre volt. Odamehet-tem, ahova akartam. Megalkottam véleményemet, de erről csak az Egyesült Államokba való visszaté-résem után nyilatkozom.

Reményi Schneller pénzügyminiszter a tervgazdálkodás megszervezéséről

A termelés, a fogyasztás, a pénz és az arany problémái

A képviselőházban tegnap, az építőkarakokról szóló javaslat elfogadása után Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter nagyszabású beszédet mondott a tervgazdálkodás megszervezéséről és a gazdasági élet egységes irányítására szóló megbízatásáról. Hangzott, hogy csak a háború alatt megvalósítható tervekkel foglalkozhatunk, a háború utáni irányvonalakat egyelőre csak vázlatosan rajzolhatjuk meg.

A termőterület növelése, a talajjavítás, a minőségi termelés fokozására, stb. országos tervet állítottunk fel, amely tekintetbe veszi a természeti tényezőket, az éghajlati viszonyokat. Ennek a tervnek az alapján állapítjuk meg, hogy milyen minőségben, mennyiségben mit kell termelni. Figyelembe kell venni állattenyésztésünket is, a közfogyasztást és a külföldi piacok igényeit. Ez utóbbi vonatkozásban a német felvevőpiac játszik szerepet.

Az erdő- és fagazdálkodás között szoros kapcsolatot kell létesíteni és gondot fordítani továbbra is az Alföld fásítására. Országos terv készül az állattenyésztés fejlesztésére.

A földreform kérdésével kapcsolatban szem előtt kell tartanunk a nagyobb birtokok létjogosultságát is, mert az kezdeményező tökélt és nagyszámú munkásfoglalkoztatást jelent. Az intenzív termelés feladatát a nagyobb birtok, a sokféle termelés feladatát a kisebb birtok látja el. Nagyon vigyázni kell arra, hogy a termelés a földreform végrehajtása során vissza ne essék. E célból támogatni és előmozdítani kívánja a kormány a termelő földbérlet szövetkezeteket, amelyek igen sok hasznot hajtanak.

Az ország bányakincseit fel kell tárni, a rosszabb minőségű szén villamosenergia fejlesztésére kell felhasználni. Tervszerű nyersanyaggazdálkodás szükséges. Amit csak lehet, hazai nyersanyaggal pótoljunk. Igen sok helyütt a vasat és rezet hazai alumíniummal pótolhatjuk.

Főfeladat a termelés fejlesztése, szabályozása, a közmunkák fokozása. Minden eszközzel biztosítani kell az ország közellátását. Fontos, hogy a tömegcékek elosztása a legnagyobb rendben és zavartalanul történjen. A kereskedelem átszervezésénél ki kell kapcsolni az indokolatlan közvetítő kereskedelmet, a helyes arányt kell megteremtetni a kereskedelem és a szövetkezetek között.

Hangzott, hogy a miniszter, hogy gondoskodni kell a dolgozók szociális védelméről. A javak fogyasztását korlátozva egyenlővé kellett tenni. Ha megszűnünk pénzben gondolkodni és javakban gondolkodunk, akkor belátjuk, hogy elfogyasztani csak azt lehet, ami van. Hiába van pénz, ha nincs mit vásárolni vele.

Szólott a miniszter az árvízvédelemről és bejelentette, hogy az ármentesítést államosítják.

Hangzott, hogy a termelésnek intenzívnek kell lenni. Egyetlen négyzetméter termőképes földet sem szabad kihasználatlanul hagyni.

Végül a következőket mondta: — Az ország belső gazdasági életének színvonalát nem az arany mennyisége szabja meg, hanem az, hogy mit és milyen mennyiség-

ben és minőségben termelnek. Az arany csupán a külkereskedelmi forgalomban mutatózó egyenlegek fedezésének egyik eszköze, azonban az ország belső gazdasági erejét az arany mennyisége egyáltalában nem befolyásolhatja. Sokkal fontosabb ennél, hogy az országban az árszabályozás és az ár-ellenőrzés a termelés folytonosságát és eredményességét biztosítsa. Hiteket csak megfelelő célra, szigorú ellenőrzés mellett folyósíthatunk.

A trianoni Magyarországon, sajnos, hiába is próbáltunk volna tervszerű gazdálkodást folytatni, amikor a gazdasági feltételei en-

Dr Jeney Endre professzor kapja a Tóth Lajos emlékérmét

Tegnap délután a Debreceni Orvosegyesület első tudományos ülése keretében kegyelettel adózott néhai Tóth Lajos államtitkárnak, aki annakidején oly sokat tett a debreceni egyetem és a klinikák létesítése körül. Ezen az ülésen került sor a nagy tudományos értékű Tóth Lajos emlékérem kiadására. Az emlékérmét dr Jeney Endre professzor kapta meg a tüdőbaj gyógyításával kapcsolatban kifejtett nagyértékű tudományos munkásságáért.

Dr Kettesy Aladár üléselnök nyitotta meg a tudományos ülést, amelyen a debreceni orvostársadalom újszólván minden számottevő tagja megjelent. Ott láttuk dr Hüttl Tivadart, dr Bókay Zoltán prodékán, dr Fornet Bélát, dr Csilléry Andrást, dr Borsos-Nachtnébel Ödön, dr Bodnár János, dr Went Istvánt, dr Kovács Ferenc, dr Orsós János Imre, dr Sántha Kálmán, dr Mikó Gyula professzorokat és még másokat.

Dr Kettesy Aladár kegyelettel szavakkal emlékezett meg néhai Tóth Lajos érdemeiről, változó erőfeszítéseit, amelyeknek eredményeképpen a debreceni egyetem és a klinikák fennállnak és hatalmas munkát végeznek a magyar és az egyetemes emberi tudományosság javára.

Dr Vasady Lajos előadása „A nemzeti lélek betegségei”-ről

Dr Vasady Lajos egyetemi tanár, a Népszerű Főiskolai Tanfolyam előadás-sorozatában tartotta meg értékes, mélyszántó előadásának első részét „A nemzeti lélek betegségei” címen. Az eredeti megfigyelésekkel, nagyhatású előadást mindvégig őszinte érdeklődéssel kísérte a hallgatóság.

Dr Vasady Lajos bevezető szavaiban utalt arra, hogy a nemzeti lélek betegségeinek megállapítása és felismerése nélkül nincs gyógyulás, újjáépítés, megszépült jövő. A kiváló előadó ezután rámutatott arra, hogy a XX. század harmadica évében újra a nemzet lett központi valóság. A nemzet viszont ugyanolyan összetételű, mint az egyén. Teste és lelke van. Az egyén és a nemzet a kölcsönös egymásrautaltság viszonyában vannak egymással. Az egyéni öntudatban benne tükröződik a mindenkori nemzeti öntudat, a nemzeti öntudat pedig a nemzetet alkotó tagok egyéni öntudatainak tartalmát tükrözi vissza. A nemzeti öntudat legfőbb tevékenysége a nemzeti önismeret. Ezt követi a nemzetnek önmagát akarása. Kemény Zsigmond báró, Széchenyi István, Prohászka Ottokár és Ravasz László profétai meglátásai alapján mutatott rá előadó a nemzeti önismeret fontosságára. Nemzeti önismerés nélkül a nemzeti lélek betegségeit sem vehetjük észre. Helyes nemzeti önismeret azonban csak úgy, mint az egyéni önmegismerés, egyedül Isten színe előtt lehetséges. Az önámítás, a hízélgés, a szemfényvesztés, a kishitűség és a kétségbeesés veszélyeit csak így kerülheti el a nemzet. A továbbiakban az előadó a nemzeti lélek első nagy betegségét ismertette, mely a kellő nemzeti önismeret hiánya. A közönyösség a nemzeti lélek és a nemzeti élet megnyilvánulásával szemben. Ezt az állapotot Ady így jellemezte: „Most alszik a magyarban a ma-

nek nem voltak meg. Erdély viszszerátérésével azonban az eddigi egyoldalú gazdasági termelés sok vonatkozásban kiegészülést nyert és így a jövőben megfelelő irányítás mellett a magyar gazdasági életnek állandó fejlődésével számolhatunk.

— Természetesen ennek lelki feltételei is vannak. De úgy látom, ma már mind több azoknak a száma, akik az egyéni érdeket hajlandók a köz érdeke alá rendelni. (Zaj a nyilasoknál.) Pedig ki kell jelentenem, hogy az egyéni érdekek összefogása az egyetlen, a legcélravezetőbb mód éppen az egyéni érdekek szolgálatára.

A miniszter beszédét a kormányparton nagy tapsal, a nyilasnoknál közfelkiáltásokkal kísérték.

Kettesy professzor szavai után dr Jeney Endre tartotta meg nagy, tudományos értékű előadását „A májkirodat allergiafokozó hatása a gümőkóros szervezetre” címmel. Előadásában hű képet adott ama kutatásairól, amelyeket 1934 óta végzett. Hatalmas arányú előadása végén a közönség nagy tapsal üdvözölte a kiváló előadót.

A Tóth Lajos emlékérem átadása következett ezután. A szép márványkeretbe foglalt nagyméretű bronzéremet dr Kettesy Aladár adta át a Debreceni Orvosegyesület nevében. Hangsúlyozta dr Kettesy, hogy néhai Tóth Lajos éppen azért akart klinikákat létesíteni, mert tudta, hogy a Tiszántúlon igen elterjedt népbetegség a tbc, hiszen 33 százaléka a lakoságnak szenved ebben a veszedelmes kórbán. Dr Jeney Endre professzor éppen ebben a körben végezte új és máris sikeres gyógymódotkutató kutatásait, méltán illeti meg tehát őt a Tóth Lajos emlékérem. Szavai végén dr Kettesy Aladár Isten áldását kérte Jeney professzor további működésére.

Dr Jeney Endre meghatott szavakkal mondott köszönetet a kitüntetésért, amelyben — úgymond — további biztatásnak látja forrását.

„Csak Isten színe előtt önmaga megismerésére törekvő magyar nemzet ismerheti fel, hogy magyarságunk egzisztenciális jelzőnk, elvevelrendelésen alapszik, kegyelmi ajándék. A helyes nemzeti önérték tehát elkerüli a nemzeti gögőt és kevelységet, mert magában foglalja az Isten előtti alázatot is; végül így tanuljuk meg, hogy magyar voltunk egyúttal feladat is. Misszió. — Nyelvtiszítás, népművészetek felkarolása, nemes értelemben vett fajvédelem, nemzeti irodalom és kultúra ápolása, mind-mind annak felismeréséből következnek, hogy nemzeti mi voltunk az Isten által nekünk adott ajándék, de egyúttal az Isten által elént írott feladat is.

Legközelebbi előadásában a nemzeti lélek többi, még rombolóbbhatású betegségeiről és ezek egyedül lehetséges gyógyításáról fog az előadó szólni.

A BULGÁR-MAGYAR SORSKÖZÖSSÉG

Dr Soós Béla előadása a Magyar-Bulgár Társaságban.

A Magyar Bulgár Asztaltársaság, — mely dr Balla Bertalan főjegyző vezetésével állandó érték munkával mozdítja elő a magyar-bulgár testvériség érzésének elmélyítését, nagy érdeklődés mellett tartotta ezévi első összejövetelét a Gambriusz-külföldi központban. A megjelentek sorában ott láttuk Nemes Kálmán alezredest, Nádory István századosot, Dózsa György ny. városi nyomdai igazgatót, Kontsek Miklós nagykereskedőt és másokat.

Dr Balla Bertalan elnök megkapóan szép megnyitó szavaiban utalt arra, — hogy a társaság minden egyes összejövetele egy újabb szállal építi, gazdagítja a lelki hidat a magyar és bulgár nemzet között, Mélyszéreg részvétellel

APOLLO filmszínház.

Mais a páratlan filmsiker:

A szerelem nem szegény

Üde és mulatságos mese, hangulatos szórakoztató zene. Tolnay, Jávör, Mály, Gózon.

emlékezett meg Sztolov Sztol volt budapesti bulgár követ hirtelen haláláról s ez alkalomból a társaság az elhunyt követ özvegyéhez részvétlávratot küldött. Megemlékezett az elnök arról is, hogy e hónap második felében utazik Hóman kultuszminiszter Szófiába, a magyar-bulgár kulturális kapcsolatok kiépítésére. Végül indítványára táviratilag üdvözölte a társaság dr Fehér Géza professzort, a bulgár kultúrától írott új nagy művének megjelenése alkalmából.

Ezután dr Soós Béla ref. lelkipásztor egyetemi magántanár tartott mindvégig lebillenselő, újszerű szempontokat felvető előadást, a „Bulgár-magyar sorsközösség”-ről. Ramutatott arra, hogy a nyugati nemzetek keveset tudnak rólunk, de sajnos mi is kevesebbet tudunk keleti testvérmunkáinkról, mint a nyugatiakról. A bulgár nemzet történelmi küzdelmei meglepően hasonlóak a magyarokéhoz. A bulgárok nemcsak a közelmúltban, Trianon után, hanem szinte történelmünk folyamán végig szenvedő-társaink voltak. Dr Fehér Géza leletei mutatták meg a világnak először azt, hogy volt bulgár-öskultúra. Rokonok velünk a hallatlan küzdelemben fennmaradásukért a bizantizmus alatt, amikor az a nép önértetesen kitartott nemzeti jellege mellett és hasztalan próbálták ezt a görögök elvinni tőlük azzal, hogy görög papokat állítottak hitéletük élére.

— Hasonló példát mutat a történelem a csángóknál, akiknek a románok véletlenül sem adtak magyar papot. A bulgárok szívósen küzdöttek hitükért és ez a küzdelem egyúttal nemzeti harc is volt. Megmutatták, hogy egy nemzet önállósága nem függ az államforma kereteitől, akkor is lehet egy nép önálló lélekben, mikor külsőleg, látszólag már elvesztette függetlenségét. Így küzdött az erdélyi magyarság is a román megszállás alatt azokkal a románokkal szemben, akik a magyar vezetőket embertességének köszönhetik, hogy egész kultúrájukat, első könyveiket, első iskoláikat megépíthették s azt, hogy emberi életet élhettek. Majd elmondotta a kiváló előadó, hogy az első bulgár történelmi mű Magyarországon nyomtatott ki, Budán 1762-ben. A bulgár történelem — épp úgy mint a magyar — nagy tanulságokat rejt sorsközösségében, azt hogy nem vesztet el egy nemzet mostoha körülmények között sem, ha megőrizte hitét. A bulgár nép hallatlan igénytelensége, munkaszeretete, becsületessége példakép lehet és bizonyos, hogy Európa szegényebb lenne e nemzet nélkül. Együtt küzdünk velük igazságunkért belső lelki erőnkkel és ezzel fogunk győzni.

A szép és értékes előadásért dr Fabian Sándor mondott köszönetet, rámutatva a két nemzet nagy hivatására a Dunamedencében. Teleki Pál józsi pálo-elbeszélésével ért véget az összejövetel műsora.

Időjárás

A Kárpátok medencéjében még mindig jelentős különbség van a hőmérséklet tekintetében a keleti és a nyugati részek között.

Jóslás: Élénk észak, északkeleti szél, Erdélyben még déli, délnyugati szél, sok helyen főleg délen és keleten havazás, hófúvás. A hőmérséklet csökken.

Vígyszínház mozgó

Ma is a legjobb és legvidámabb magyar film:

Hétszilvafa

Fősz.: Turay Ida, Szilassy Csontos, Mály Gerő, Vaszary Piri, Kiss Manyi, Bilicsi.

METEOR MOZGO műsora:

PÉNTEK, SZOMBAT, VASÁRNAP. Mark Twain grónyörű regénye. Millió színes amerikai filmen:

Tamás úrfi kalandjai

A Páll söröző emeleti terme

reggel 2 óráig nyitva

Változatlan polgári árak

BUDAFOKRA BETÖRT A DUNA

Néhol esőként, máshol fokozódott az árvízveszély

BUDAPEST, február 6. A Duna áradása következtében Budafokon jelenleg körülbelül 40-50 ház áll vízben. A házak lakóit kilakoltatták s a budafoki iskolákban és óvodákban helyezték el. Albertfalván a töltésen keresztül még mindig szivárog a víz, úgyhogy az OTJ kertváros közelében a földék víz alá kerültek. A helyzet tegnap óta bizonyos fokú javulást mutat. Csüförtök este az albertfalvai gátat sikerült annyira megerősíteni, hogy remélik, a Duna vize nem tudja átszakítani.

Benezós államtitkár, a dunai árvízvédelem kormánybiztosa a február 6-iki helyzetről a következő tájékoztatást adta:

A Duna alsó szakaszán a Dráva forkolatától fel Nagytétényig a jég áll. Dunapentele és Nagytétény között veszedelmes jégtorlódások keletkeztek, amelyek a víz szintjét a tavalyi jeges árvízszint fölé emelték. A Duna felső szakaszán viszont zajlott a jég. Budapesttől délre Albertfalva, Budafok, Nagytétény, Eresi környékén még most is súlyos a helyzet. Itt a víz több helyen csaknem elérte a védőgátak magasságát és a védők csak megfeszített erővel tudják tartani a vonalakat. Tegnap a kora délutáni órákban olyan jelentéseket kaptam, hogy Albertfalván az albertfalvai Dunavédőgát Társulat védelmi töltése minden pillanatban átszakadhat. Az egész éjszaka és a mai

napon megszakítás nélkül folyó megfelelő védekező munkálatok arra az eredményre vezettek, hogy az esti jelentés szerint ezen a részen a veszély esőként. Nagytéténynél egy szakaszon a vasúti töltést használtuk fel védekezésre. Itt a víz elérte a töltés szintjét. Erre a veszélyeztetett helyre vasúti szerelvényeken szállítottunk földet és ebből most folyik a Dunagát emelése. A helyzet enyhülését várjuk Dunapentele és Dunavese között keletkezett jégtorlász széltrombolásától. A bombázás délután 3 órakor megtörtént. A mutatózó hatás után a szükséghez mérten a jégtorlások további rombolása folytatódik. Dunakeszi, Alag és Újpest között, Nagytétény és Erd között, Diósd és Erd között, Kiskunlacháza és Dömsöd között, Jánosháza és Hajós között, valamint az adony-ráckevei út fehérmegyei szakaszát víz árasztotta el. A védekezés tervszerűen tovább folyik a rendelkezésre álló összes erők célszerű felhasználásával.

Vízitömeg zúdult Újhatvanra

HATVAN, február 6. Az utóbbi napok enyhe időjárása következtében a környező emelkedésekről hatalmas víztömeg zúdult Hatvan egyik városrészére, Újhatvanra, ahol három ház összedőlt és több lakásból ki kellett lakoltatni az embereket. A város tűzoltósága megfeszített erővel dolgozik a víz elvezetésén. A Zagyván nem állt be nagyobb emelkedés.

Laky Dezső: Nincs baj a közellátás terén, de komolyabb napokra is fel kell készülnünk

Budapest, február 6. Dr Laky Dezső közellátásügyi miniszter előadást tartott a közellátás biztosításának feladatáról.

Nincsen olyan baj ezen a téren, amellyel meg ne tudnánk birkózni. Az a helyzet, hogy Magyarország mind a mai napig kevésbé érzi azokat a közellátási gondokat, amelyek között él a háborúval sújtott Európa. Mi még aránylag elég jó életstandardot élhetünk, mert a háború dúlása elkerülte a földünket, de fel kell készülnünk arra, hogy a közellátás szempontjából komolyabb napok is következnek. Mégis optimizmussal nézhetünk a jövő elé. Magyarországon mindenki számára biztosítani fogjuk a létfontosságúhoz szükséges javakat, sőt mindenki számára lehetőleg többet is tudunk adni annál, mint amennyi a lét puszta fenntartásához szükséges. A közellátás nehézkesebb próbára tesz bennünket, de a próbát ki fogjuk állani. Akinek többete van, oda kell azt adni annak, akinek a szükséglete fedezve még nincsen. — Annyi bizonyos, hogy a következő gazdasági évben a fogyasztás tervszerűbb

és irányítottabb lesz, mint volt előbb, — vagy akár a világháború ideje alatt. A fogyasztás korlátozására műhatatlanul szükség van. Különösen sok szó esik arról, hogy helyes volna a jegyrendszert ma kiterjeszteni. Ne felejtjük el, hogy bármilyen fogyasztási jegy bevezetése tulajdonképpen kötelezettséget jelent, hogy a megállapított fejadagokat mindenki meg is kapja. A közellátási politika feladata, hogy abban az esetben, ha a fogyasztás korlátozása a jegyrendszer kiterjesztésében látszik szükségesnek, gondoskodjék is a jegyrendszer kiterjesztésével együttjáró kötelezettség teljesítéséről. Ebből a célból szükség van a közellátás megszervezése érdekében a fellelhető többletek nyilvántartására és szétosztására. A közellátás biztosítása céljából nagyon kívánatos volna az is, hogy a lakosság minél nagyobb mértékben gyakorolja a takarékoskodást. Ujra, meg újra meg kell említeni, hogy Magyarországon a biztosítási ügy is mennyire elhanyagolt holott a termelés érdekében szolgálja az a tökéletesítés is, amely a megélénkítő biztosítások révén jönne létre. Ezen a téren is rendkívül sok tennivaló volna.

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás közleménye: A görög harcstílus kedvezőtlen időjárástól akadályozott tűzérési és járőrtevékenység folyt. Észak-Afrikában repülőgépeink géppuskatűzzel és bombákkal támadtak meg angol gépesített osztagokat. Olasz Kelet-Afrikában az északi arevonalon szerdán egész nap elkeseredett harcok folytak a Cheren-szakaszon, amelyekben mindkét részről a légi erő is beavatkozott.

Német hadijelentés

A német véderőparancsnokság közli: Német harcrepülőgépek Harwichnél délnyugatra terep-megerősítéseket, a Themse-torkolat előtt pedig hajókat bombáztak sikerrel. Egy háromczer tonnás gőzöst elsüllyesztettek, egy nagyobb kereskedelmi hajót súlyosan meg rongáltak, úgyhogy kigyulladt. Egy távolsági harcrepülőgép 450 kilométernyire Írországtól nyugatra bombákkal és géppuskákkal tűz alá vett egy ke-

reskedelmi hajót, amely kormányzhatatlan állapotban egy helyen vesztett. Legutóbbi éjjel a német légi erő támadásai délkelet angolai hadierők ellen irányultak. Egy parti város kikötő berendezésében igen sok tűz keletkezett. Az ellenség sem a bizodalom területe, sem a megszállott területek fölé nem hatolt be. Az ellenség vesztesége február negyedikén és 5-én összesen 21 repülőgép volt. Három saját gépjönem tért vissza.

A japán követ a Kormányzónál

Budapest, február 6. Magyarország kormányzója esütörtök déli félgyakor ünnepi bemutatókhoz kihallgatáson fogadta a japán követet, Toshitaka Okubo rendkívüli követ és meghatalmazott minisztert, aki ez alkalommal megbízólevelét, valamint elődje visszahívó levelét nyújtotta át. Az üdvözlő és válaszbeszéd elhangzása után a Kormányzó Úr beszélgetést folytatott az új követtel.

Dr Kováts Andor professzor közbenjárása a kárpátaljai egyetemi ifjúság ügyében

Dr Kováts Andor egyetemi tanár átérve a hozzá beérkező bejelentések alapján a ruszin egyetemi ifjúság nehéz helyzetét, magához kérte a kárpátaljai egyetemisták négy képviselőjét. Megbeszélésük eredményeképpen kérést terjesztettek dr Mitrovics Gyula rektor elé. Az öt pontba foglalt bevezetésben a ruszin ifjúság méltányos eljárást kér a részükről benyújtott tandíjkezdmény iránti kérvények elbírálásánál. Figyelembe veszik ugyan az egyes károk a hallgató tanulmányi eredményeit, ezek azonban a magyar nyelvet kevesen tudó, különösen az első és másodikéves ruszin hallgatóknál nem adnak alapot tandíjkezdmény elnyerésé-

FERENCJÓZSEF KESERŰVÍZ

re. Ezért kéri dr Mitrovics Gyula rektort, hogy vegyék revizló alá a már elintézt kérvényeket.

Dr Kováts Andor professzor és a ruszin hallgatóság képviselői a beadványt eljuttatták dr Mitrovics Gyula rektorhoz, aki ígéretet tett arra, hogy megfontolás tárgyává teszi a javaslatot. — Hangsúlyozta Mitrovics rektor azt is, hogy a ruszin ifjúság érdekeit is mindenkor szem előtt tartja.

A tanító gyilkosa felakasztotta magát, bűntársa 15 évi fegyházat kapott

SOPRON, február 6. A múlt év június havában soproni lakásán meggyilkolta találták Fábian Ferenc ny. igazgató-tanítót. A magánosan élő Fábiant 40 kézzúrással ölték meg. Pénzét és ékszereit elrabolták. A nyomozás akkor nem járt eredménnyel. A meggyilkoltak Szombathelyen lakó napszámos hozzátartozója, Fábian Ist-

ván a múlt év őszén felakasztotta magát. Hátrahagyott levelében beismerte, hogy ő gyilkolta meg Fábian Ferencet. Az újra megindított nyomozás megállapította, hogy Fábian István a gyilkosságot Kocsis Gyuláné szombathelyi asszonnyal követte el. Kocsisné a szombathelyi törvényszék most vonta felelősségre és 15 évi fegyházra ítélte.

RENDSZINALÁS ROMANIÁBAN

Bukarestből jelentik: Antonescu drákói szigorral folytatja a rendszinalást. Negyvennyolc ezredet nevezett ki a prefekturák élére. A letartóztatások tovább folynak.

Argentinoiun volt miniszterelnök birtokát lefoglalták az állam javára, mert 60 millió lejt sikkasztott.

A vonatok csak esetről esetre közlekednek és még mindig főleg csak katonákat és rendőröket szállítanak.

Az országúti forgalom korlátozása miatt a Bánátaban, Délerdélyben és az okiráltságban is élelmi-szerhiány lépett fel. Temesváron a középületeket román katonaságon kívül német katonák őrzik. Temesvár környékén a német falvakban teljes a rend. A bánáti sváb falvakban 5-10 német katonát tartózkodik arra az esetre, ha

a rendőrség nem tudná a rendet fenntartani.

Temes megyében minden hétfőn kenyér helyett puliszkaforgasztás kötelező.

Horia Simu Erdélybe szökött?

Bukarestben hírek terjedtek el arról, hogy a még mindig ismeretlen helyen bujkáló Horia Simu hívei újabb támadásra készülnek. Az egész nap feszült hangulatban telt el, de semmi rendezvény nem történt.

Az utasok elbeszélése szerint Horia Simu még mindig nem sikerült elfogni. Egyesek szerint már külföldre szökött. Mások viszont azt hiszik, hogy átszökött Erdélybe és ott rejtőzködik. A hivatalos körök Horia Simával kapcsolatban mindenféle felvilágosítást elzárkóznak.

A házkutatások és az uccai igazoltatások tovább tartanak és jellemző, hogy különösen sok nőnél találunk még mindig elrejtett fegyvereket.

ANGLIÁBAN VÁRJÁK A TÁMADÁST

Lakásokba épített óvóhelyek — Alvóhelyek a kriptaiban

London, február 6. (Magyar Távirati Iroda.) Várakozó feszültségben él Anglia az utóbbi hetekben. A közvélemény általában február közepére várja a háború új, minden eddiginél súlyosabb szakaszának megindulását. A közönséget előkészítik, hogy esetleg hónapokon át súlyos megpróbáltatásokat kell elviselnie. A hársereg nagyarányú gyakorlatokat tart, amelyek abból a feltevésből indulnak ki, hogy az ellenség betörést kísérel meg. Néhány nappal ezelőtt újabb korosztályokat soroztak be. A betegek részére újfajta álarcait hoztak forgalomba, amelyek könnyebb kilégzést biztosítanak. Akik csak tehetik, a lakásukba építettek be óvóhelyeket, amelyek feleből, részben pedig betonból készülnek. Minthogy nyilvános óvóhelyek nem épülhettek kellő számban, minden más, alkalmasnak látszó helyet igénybe vesznek erre a célra. A londoni földalatti vasút állomásain sok-ezen töltik az éjszakát. Még a templomokat is felhasználják: a liverpooli székesegyház kriptájában például 400 alvóhelyet rendeztek be. Az óvóhelyek kellő számban való kiépítését egyideig a cementhiány akadályozta: minden hozzáférhető cementet ugyanis a parti erődítmények építésére kellett igénybe venni.

Egészségi szempontból a télnek most van a legkritikusabb időszaka. Az óvóhelyeken eddig félmillió vázsonból készült, arca kúthető szálvédőt osztottak ki a ragadás betegségek terjedésének megakadályozására.

A fővárosban a romoktól több helyen eltakarították. A bombák ütötte kráterek fölé átmenetileg fahidakat raktak a gyalogos forgalom biztosítására.

Sok találgatásra ad okot az a szünet, amely a London ellen összpontosított légi támadásokban január és február folyamán bekövetkezett. A közönséget hivatalos helyről figyelmeztetik, hogy ennek egyetlen elfogadható magyarázata a rossz időjárás.

Hungária filmszínház.

Ma is Jókai legendás regényalakjának, Trenk bárónak vitézi tetteiről szóló film:

Trenk, a pandur

HANS ALBERS főszereplésével.

Működés: d. u. 5, 7, 9 órakor! Híradó!

A MÁV. közelesen megjavítja a Debrecen-Budapest közötti személyforgalmat

Mint értesülünk, Lossonczy István főispán lépéseket tett a Debrecen-Budapest közötti vasúti személyforgalom megjavítása érdekében, amihez fontos közérdek is fűződik.

Ertesülünk szerint Lossonczy István főispán határozott ígéretet

kapott a MÁV részéről, hogy közelesen megjavítják a főváros és Debrecen közötti vasúti személyforgalmat, olyanformán, hogy Füzessabony felé közvetlen vasúti összeköttetést teremtenek Debrecen és Budapest között.

Schmak István, a pénzügyi számvevőség főnöke náthaláiban meghalt

Pár hét leforgása alatt immár harmadszor lengeti a szél a pénzügyi palota homlokzatán a gyászlobogót. A körülhatárolt halál most ismét lesújtott és elragadta szerető kartársai közül Schmak István m. kir. pénzügyi számvevőség főtanácsost, a pénzügyi számvevőség főnökét. Vele nemcsak egy vezető főosztályos szállt sírba, de benne a pénzügyi számvevőségi tisztikar atyai jóindulatú, legmeghittebb, igaz barátját is gyászolja.

Váratlanul jött a megdöbbentő esemény. Még a múlt hét kedden hivatalában volt, de erős náthalázzal

küzdött. Csupán a hivatali kötelességteljesítés parancsára hagyta el ágyát és ment fel hivatalába. Kartársai előtt leplezni akarta betegségét, de hirtelen rosszullet fogta el és ekkor lakására távozott. Orvosi szövődmenyes tüdőgyulladást állapítottak meg nála és dacára a leg gondosabb ápolásnak, jóságos szíve a szenvedést nem bírta és esütörtökön éjjel életének 58-ik évében elhunyt. A megboldogult a közszolgálatban 38 évet töltött el és a debreceni pénzügyi számvevőséget, mint főnök, két évig vezette.

Debreceni feltaláló új cserzőanyagot mutatott be a timárszakosztály ülésén

A timár szakosztály legutóbbi ülésén Kállai Sándor debreceni lakatosmester az általa feltalált három minőségű cserzőanyagot mutatta be szilárd állapotban. A cserzőanyag, illetve tanintartalmának megvizsgálását dr. Bartha László m. kir. vegyész már megejtette. A timár szakosztály a bemutatás után egyhangúlag úgy határozott, hogy a feltalálót mindenben támogatni fogja, mivel találmánya nemzetgazdasági szempontból rendkívül jelentős. Ugyanis évente a behozott cserzőanyagok beszerzésére többmillió pengőt kell külföldre kiutaztatni. Ezenkívül a cserzőanyagok beszerzése rendkívül sok nehézséggel ütközik. A feltaláló a kormányhoz az összes

timárszakosztályi tagok aláírásával beadványt nyújt be, kérve, hogy az állam egy olyan tanítkivonó gyár létesítéséhez, mely az ország szükségletét ellátná, anyagi támogatást adjon. Rámutatnak arra, hogy amikor Magyarországon mintegy 24.000 km² területen található ezen anyag előállításához szükséges nyersanyag, akkor évente többmillió pengőt visznek ki külföldi nyersanyagért, azért, mert Magyarország nem rendelkezik egy e célra készített üzemmel. A debreceni feltaláló olyan anyagokból vonja ki a cserzőanyagkivonatokat, melyek az erdőben elrothadnak és egyáltalán semmi hasznot nem nyújtanak, legfeljebb csak a földet trágyázzák.

Megkezdtek a Tikáv második pavillonjának lebontását

Mint megírtuk, a Kereskedelmi és Iparkamara, helyesebben a TIKAV igazgatósága úgy határozott, hogy az első TIKAV csarnok összeomlása következtében nem tartja meg a második pavillont sem, mert annak biztonságáról nem voltak teljesen meggyőződve. Attól lehetett joggal tartani, hogy a közönség elvesztette a bizalmát a második csarnokkal szemben is és még ha rendeztek volna is kiállítás benn és a környékén, nagyon sok kiállítót és látogatót visszatartott volna a félelem. Eppen ezért elhatározták a második pavillon lebontását is.

A TIKAV igazgatósága a beérkezett ajánlatok közül a legolcsóbb ajánlatot fogadta el és Szendrey Sándor ácsmestert bízta meg a csarnok lebontásával. Az épület anyagát eladják.

A TIKAV kiállítások fenntartásáról és rendezéséről a Kamara nem mond le, sőt — mint erről beszámoltunk, — komoly tervek me-

rültek fel állandójellegű és teherbíró épület emelésére vonatkozólag. Etekintetben az illetékes hatóságokkal is beható tárgyalások folytak és amint az idő alkalmassá válik, a terveket valóra is váltják, mivel most már a felszabadult területek lakosságtömege is erősen befolyásolja és sürgeti a végleges megoldást.

Elterjedtek közben olyan hírek is, hogy az iparosok kezdeményeznek vásárt és kiállítást, azonban ez csak akkor lenne komoly és sikerrel kecsegtető vállalkozás, ha maga az Ipartestület vezetősége venné kezébe az ügyet. Egyelőre azonban sem Galamb Ferenc ipartestületi elnök, sem az Ipartestület főbb vezetőtagja nem tud semmit ilyen tervről. Persze ez még nem zárja ki azt, hogy ha a viszonyok úgy alakulnának, hogy kiállítás rendezését ráfizetés veszélye nélkül vállalhatják, komolyan foglalkozzanak ilyen tervvel.

Megkapták megbízásukat az egyetem természettudományi tanszékeinek szakelőadói

Mint ismeretes, az elmúlt ősszel a debreceni egyetemet nyolc kiváló professzor távozásával igen érzékeny veszteség érte. A kultuskormány azonban ígéretet tett, hogy a professzorok távozása nem fogja jelenteni a tanszékek szüneteltetését. A tanszékeken megbízott szakelőadók fognak a hallgatóságának előadni.

Most kapták meg megbízásukat ezek a szakelőadók, akik már a legközelebbi napokban megkezdik előadásukat. Valamennyiük személye biztosítéka az eddig végzett nagyrészt tudományos munka zavartalan folytatásának.

A megbízott szakelőadók: dr. Dávid

Lajos ny. r. tanár, aki a kolozsvári egyetemre történt kinevezése ellenére továbbra is megtartja itt is előadásait a matematikai tanszéken, dr. Szalay Sándor ny. rk. tanár az elméleti és kísérleti fizikai tanszékre, dr. Hoffer András c. rk. tanár a föld- és ásványtani tanszékre, dr. Máthé Imre tanárségéd a növénytan tanszékre, dr. Csukás Zoltán egyetemi magántanár, a pallagi gazdasági akadémia rendes tanára és dr. Satori József tanárségéd az állattani tanszékre nyertek megbízást.

— Amerikában vagyont szerzett Ujlaki Mihály irinyi földműves, aki hazatérve gazdálkodni kezdett és elspekulálta a vagyonát. Elkecsereződésében 60 éves korában felakasztotta magát és meghalt.

Debreceni egyetemi hallgatók árvízvédelemre jelentkeztek

A belügy kormányzat felkérte az árvízvédelmi intézkedésekkel kapcsolatban a Turul Szövetség vezetését, hogy tagjai a katonaság oldalán az árvízvédelmi intézkedésekből vegyék ki tevékenyen részüket. A Turul Szövetség örömmel teljesítette ezt a kérést és önkéntes jelentkezésre hívta fel a bajtársakat. A felhívásnak Debrecenben is mintegy ötvenen tettek eleget. Min-

den valószínűség szerint ez a szám a háromszorosára fog növekedni.

A bajtársak rövidesen elutaznak a veszélyeztetett területekre, elsősorban a dunai szakaszra. A jelentkezettek teljes erejükkel, önkéntesen veszik ki részüket az árvízvédelmi munkákból, örszolgálatot fognak teljesíteni, vagy a gátépítésben fognak segíteni a katonaságnak és a munkásságnak.

KITÜNŐEN SIKERÜLT A GAZDÁSZ-ESTÉLY

Tegnap este az Arany Bika díszesen felszított nagytermében tartotta a pallagi Gazdasági Akadémia ifjúsági és „Festetich” Bajtársi Egyesülete, a régi gazdaságok hangulatát felidéző „Gazdász-estély”-t, amelyen nagyszámú és előkelő közönség gyűlt egybe. Ott láttuk az emelvényen dr. Gulyás Antal akadémiai igazgatót, dr. Bacso Jenő és dr. Fest Sándor egyetemi tanárokat, dr. Arany Sándor és dr. vitéz Erdey János akadémiai tanárokat, Jóna Géza és Polgáry Miklós földbirtokosokat, valamint számos más előkelőséget.

Ifj. Magyar Gyuszi zenekarának indúljára hangjaira vonultak be, festői képet nyújtva a nyitó-táncos párok: Egey Eta—Kerekes Béla, Horváth Kató—Szathmáry József, Seres Erika—Polgáry Miklós, Berényi Ill.—Hadházy József, Jóna Géza—Ujvárosi Miklós, Harmathy Irma—Réthelyi László, Bacso Alexandra—Várnay Ernő, Bakó Zsuzsi—Láng Sándor, Valent Irén—Szikszay Baskay Pál, Kádár Klára—Molnár István, Ruttner Magda—Kozslik István, Fest Ilonka—Kerékyártó Géza.

Felállítás után Jóna Géza bálelnök osztotta ki a leányoknak a kedves meglepetést: virágcsokrot és igen művészi kivitelű legyezőt. Majd felhangzott a keringő hangja és a sok pár művészi keringőt, a bál idény legszebb keringőjét táncolta. A táncot B. Vattay Margit tanárnő tanította be.

A keringő után következett a „Szánt az ékver reccse” kezdetű csárdás, melyet dr. Gulyás Antalné—Jóna Gézával, vitéz Erdey Jánosné—vitéz Kádár Bélával, Kuthy Lászlóné—Fehér Ferencel, Kisfaludy Árpádné—Várady Lóráddal és Széll Lászlóné—dr. Szakácsi Sándorral, táncolt. Ismét keringő hangzott fel és kezdetét vette az általános tánc, amely kiváló hangulatban egészen a késő hajnali órákig tartott.

Ez teljes egészében a kiváló rendezőség érdeme, Jóna Géza bálelnökkel az élen Várady Lóránd, vitéz Kádár Béla, Kerekes Béla, Polgáry Miklós s Réthelyi László nagyszerű munkát végeztek, tevékenységük eredménye, hogy az ideai „Gazdászestély” a legjobb hangulatú estek egyike volt.

Bemlőtt egy vásárcsarnok

Kilenc halott és 40 sebesült

PÁRIS, február 5. Nogent-sur-Marneban csütörtök délelőtt súlyos szerencsétlenség történt. A vásárcsarnok főépületének tetőzete a hó súlya alatt a legelénkebb forgalom idején beszakadt. A vevők közül sokan a besza-

kadt tetőzet alá kerültek, úgyhogy a tűzoltók este 6 óráig kilenc embert holtan találtak meg és mintegy 40 sebesültet emeltek ki. Hat sebesült sérülése életveszélyes.

Löwenherz tárgyalásokat folytat az európai zsidóságnak Amerikába való telepítésének tervéről

Róma, február 6. (Magyar Távirati Iroda.) A „Messaggero” Berlinből jelenti, hogy német politikai körökben rendkívül nagy feltűnést keltett az az üszinteség, amellyel Perl Zweig, az amerikai zsidók vezetője a zsidók atlantai nagygyűlésén bejelentette Churchilltól és De Gaulle-tól kapott ígéretét, hogy Németország leverése után a zsidókat visszahelyezik régi jogaiba. Az angoloknak a zsidók iránti szolidaritására — jegyzi meg Berlinben — nem is lehetett volna világosabb bizonyítékot felhozni.

Ugyanakkor a berlini sajtót erősen foglalkoztatja egyes amerikai lapoknak az az értesülése, amely szerint német részről javaslatot tettek a Németországban s a megszállt területeken maradt zsidóknak az Egyesült Államokba szállításáról. Az amerikai lapok

hozzáteszik, hogy az amerikai külügyi államtitkár most tanulmányozza ezt a javaslatot.

Illetékes német körökben megjegyzik, hogy ez a hír nyilvánvalóan onnan eredhet, hogy Löwenherz, a bécsi zsidó hitközség vezetője jelenleg Liszabonban tárgyalásokat folytat az európai zsidóságnak az Egyesült Államokba való áttelepítéséről. Német részről egyáltalában nem ellenzik, hogy a Németországban és a volt Ausztriában élő zsidókat Amerikába áttelepítsék. Ezzel kapcsolatban közlik a megmaradt zsidók létszámát: a Német Birodalom területén 200.000 zsidó maradt, a cseh-morva protektorátus területén a zsidók száma 70.000, míg Bécsben körülbelül 50.000 zsidó és 10.000 kikeresztelkedett zsidó él.

Életfogytiglani fegyházra ítélték a kisújszállási ügyvéd csákányos gyilkosát

Rablógyilkossági bűnügyet tárgyalgatott a szolnoki törvényszék. Az ügyészség rablógyilkossággal vádolja Posztós Lajos 38 éves büntetett előéletű kisújszállási napszámost, mert a múlt év október elsejére virradó éjszaka hét csákányütéssel megölte és kirabolta dr. Dávid István kisújszállási ügyvédet.

A vádirat szerint az ügyvéd előtte való este feleségét kísérte ki a vasútiállomásra. Cselédeányuknak, Mille Erzsébetnek megengedték, hogy elmenjen egy mulatságra. Amikor a leány reggel hat órákor hazament a ből, a folyosón vérbemorzva, szétzúzott fejjel, holtan találta gazdáját.

A gyilkosság éjszakáján betörés történt Nagy Kálmán fűszerüzletében, amely ugyanabban a házban van, ahol Dávid István lakott. A rendőrségnek az volt a feltevése, hogy a rablást és gyilkosságot ugyanaz a személy követte el. Rövidesen kézrekerült Posztós Lajos, aki bevallotta a gyilkossá-

got is, a rablást is. A gyilkos nyomára tulajdonképpen az vezette a rendőrséget, hogy felesége bejelentette a rendőrségen férje eltűnését, később pedig kiderült, hogy Posztós mostohaleánya, Mille Erzsébet, Dávidék cselédeánya és a napszámos gyakran szokta meglátogatni a leányt. Így ismerkedett meg a ház helyi viszonyaival, így határozta el a betörést. Posztós azzal védekezett, hogy Dávid ügyvédet sem akarta megölni, csak ki akarta rabolni, abban a reményben, hogy a gazdag ember nagyobb összegű pénzt hord magánál.

A bizonyítási eljárás lefolytatása után a bíróság ítéletében bűnösnek mondotta ki Posztós Lajost rablással párosult szándékos emberölés büntetében és kétrédbeli betöréses lopás büntetésében és ezért összbüntetésül életfogytiglani fegyházra ítélte.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttáért, a vádlott és védője pedig enyhítést kért.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uccsa 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 melléklettel).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, február 1—8-ig, reggel 8-tól, reggel 8-ig:
„Nap” Plac uccsa 1. sz., telefon: 27-73.
„Aranyegyszarvú” Kossuth 8. t. 34-96.
„II. Rákóczy” Külsőváros-tér, t. 23-43.
„Sztankay” Szent Anna 64. tel. 25-58.
A gyógyszertárak este 7 órakor zár-
nak. Az éjjeli szolgálatot teljesítő
gyógyszertárak mindenkor este 9 óra-
kor zárnak.

A tűzoltóság 1940. évi működése

Debreceen város tűzoltóparancsnok-
sága most állította össze 1940 évről
szóló működését, amely szerint az el-
múlt évben a város külső és belső terü-
letén 99 tüzeset fordult elő, a tűzkárok
összege pedig 960.593 pengő. A tűzoltó-
ság a tüzesetek oltásánál 145 óra hosz-
záig dolgozott, használatban volt 168
szer- és 3370 méter tömlő. A tüzesetek-
hez kivonuló tűzoltókészletek 1805 km.
utat futottak be. Tüzeseteknél megse-
rült 7 és meghalt 5 személy, elpusztult
34 állat. A tüzesetekon kívül házbe-
omlásnál, állat mentésnél és felhőszaka-
lásnál veszélyes épületeknek eltávolítá-
sa alkalmával negyven ízben vették
igénybe a tűzoltóság segítségét.

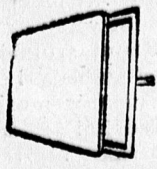
A tüzesetek okai között 3 gyújtoga-
tás, 10 építési szabálytalanság, 25 gon-
datlanság, 8 elővigyázatlanúság, 3 villám
csapás, 3 öngyulladás stb fordult elő,
gyermekek által okozott tüzesetek szá-
ma 12 volt. Ebből látszik, hogy a lakos-
ság még mindig nem ügyel fel kellő-
képen gyermekeire és nem teszi meg a
szükséges intézkedéseket, amelyek meg-
tétele esetén a gondatlanság által
okozott tüzesetek száma jóval kisebb
lenne. Minden tüzeset után a hatóság
tűzvizsgálatot tartott, eljárásuk pon-
tosságát és lelkiismeretességét jellemzi
az, hogy a tüzeset okát csak hat eset-
ben nem sikerült megállapítani.

Ami a tűzoltóság mentői tevékenysé-
gét illeti, az esetek száma az elmúlt
évben 5774 volt, ami napl tizenöt eset-
nek felel meg. Ezenkívül tartott a tűz-
oltóság 1408 mozgóórát a két szám
összegének napi átlaga kerekén húsz
eset. Különösen nehéz volt a tűzoltói és
mentői szolgálat ellátása szeptember,
december hónapokban, amikor a meg-
fogyatkozott tisztai és legénységi lé-
tszám mellett kellett a szolgálatot ellát-
ni, azonban úgy a tisztikar, mint a le-
génység át volt htvta a kötelességérzet
tudatával és a leglelkismeretesebben
igyekeztek eleget tenni kötelességük-
nek.

A mentőkocsik 12078, a mentőautók
2477 kilométert futottak be, az összes
befutott utak hossza 36.855 kilométer.
A tűzoltóság a mentői szolgálat ellátá-
sát 1906 szeptember hó 1. napjától vég-
ei, ettől az időponttól a múlt év decem-
ber hó 31-ig az esetek száma 149.420
volt.

A szállított betegek közül szállítás
közben meghalt 6, míg a helyszínen 36
egyént találtak halva a kivonult men-
tők. A segélynyújtások között 1701 seb-
és, 26 égési, 6 lött seb szerepel, 13
rándulás, 11 ficamodás, 113 csonttörés,
87 mérgezés és ezenfelül 22 alkohol-
mérgezés. Fenti adatokból látszik, hogy
a tűzoltóság az elmúlt évben is dereka-
san megállotta a helyét.

GÁZAJTÓ

olcsón és azonnal
HAIDEKKER
cég képviselője

SCHADEK
okl. gépészmérnök DEBRECEN

Beismerő vallomást tett a Szent Anna-ucc-i és Kassa-úti ékszerlopások tettese

Ismerőkeresés ürügye alatt ment be a lakásokba és értékes ékszereket lopott

A debreceni rendőrség a tegnapi nap-
on helyszíni szemlére vitte Ifj.
Ombódi Sándor 26 éves nagyváradi
festőt, akit a Reviczky József földbir-
tokos, Szent Anna uccai lakos kárára
elkövetett ezüstneműlopással gyanúsít-
ottak. Ombódit — mint megírtuk —
a debreceni rendőrség rádiogramon
küldött pontos személyleírása alapján
fogták el a nagyváradi bűnügyi cso-
port detektívjei. Császár Péter detek-
tívfelügyelő és Szűcs Jenő detektív
hozták aztán Ombódit Debrecenbe,
ahol kihallgatása során beismerő val-
lomást tett.

Elmondotta Ombódi Sándor, aki
többszörösen büntetett egyén, a román
uralom alatt már háromszor ült lopá-
sokért, legutóbb három és fél évi börtö-
nbüntetését. Debrecenbe december-
ben jött állást keresni. Munkát
többnapos keresés után sem talált,
erre elhatározta, hogy ismét lopással
szerzi meg a megélhetéséhez szükséges
összegeket. Az volt a módszere, hogy
sorrajárta a házakat ismerőkeresés
ürügye alatt. Ha talált a lakásban va-
lakit, akkor megkérdezte:

— Itt lakik, kérem, Bertalan Imre
vasúti felügyelő?

A tagadó válasza urvariasan bocsá-
natot kért és odább állt. Ahol azonban
nem voltak a lakásban, ott nyomban
zsákmány után nézett. Az első feltevés-
sel szemben, hogy Reviczky földbirto-
kos lakására átkulcsolt hatolt volna
ke, elmondotta vallomásában, hogy
ott is nyitva találta az ajtót. Mivel
senki nem volt a lakásban, nyugodtan
bement az ebédlőbe, ahol az ékszer-
rény bezárt ajtaját a benne levő kulcs-
ral felnyitotta és az ott talált több-

ezer pengő értékű címeres bevéséssel
ellátott ezüst étkészlet darabjait per-
cek alatt a nála levő bőröndbe csoma-
golta és sikerült észrevétlenül tá-
voznia.

Elmondotta Ombódi Sándor, hogy
Debrecenben mindössze öt napig tar-
tózkodott és ezalatt két bűncselek-
ményt követett el. A másik károsult
nevére is emlékezett, azonban a hely-
színi szemle során kiderült, hogy öv.
Ary Lajosné kereskedő Kassa út 24.
szám alatti lakásába ment be, ahol az
ajtót nyitva találta, a szobában senki
nem volt, a házbellek mind az üzlet-
ben dolgoztak, erre nyugodtan kinyit-
totta az éjjeli szekrény fiókját és on-
nan december 22-én két aranyláncot,
egy fülbevalót és egy régi típusú
aranyórát ellopott. Ezeket a tárgyakat
eladta egy ékszerésznek, ahol Szabó
József debreceni lakosnak adta ki ma-
gát. Érdekessége ennek a bűncselek-
ménynek, hogy nemcsak Ombódi nem
tudta, hogy ki a károsult, de maga a
károsult öv. Ary Lajosné sem vette
észre mindezeket, hogy meglópták, az
eltelt másfél hónapi idő alatt nem ke-
rest az ékszereket a szekrényben és
a legnagyobb meglepetéssel értesült
arról, hogy meglópták. Csak amikor a
helyszíni szemle során Ifj. Ombódi
Sándor megmutatta a lopás helyét,
akkor állapították meg, hogy az ék-
szerek valóban eltűntek.

A kihallgatások befejeztével a tet-
test visszakísérik a nagyváradi ügyész-
ségre, ahol a Kolozsváron, Désen, Szat-
márnémetiben és Nagyváradon elköve-
tett bűncselekményei ügyében folytat-
ják a kihallgatásokat.

**Nagy gyári tűz volt Nápoly-
ban,** ahol a villám felgyújtott egy
telepet. Több tűzoltó megbesült
az oltásnál. Érdekes, hogy Olasz-
országban a hideg idő ellenére is
gyakori mostanában az égiháború,
villámcsapás.

**A mérszázszakosztály folyó hó 10
napján 7 órai kezdettel tisztújító gyű-
lést tart,** melyen a tagok megjelenését
kéri az elnökség.

**Felakasztotta magát Kovács Imre
34 éves bakonszegi földműves** az istál-
lóban és mire rátaáltak, meghalt. A
debreceni ügyészség a temelési enge-
délyt megadta. A földműves búcsúleve-
let írt, melyben bejelenti, hogy a ha-
lálra szánta magát.

**X Sajtó érdekében kísérje figyelem-
mel a lapunkban megjelenő városi és
egyéb hivatalos hírdetményeket!**
x Naményi Gyorsíróiskolában feb-
ruártól kezdőtanfolyam, Baththyány u.
1. szám.

**x A „Ferenc József” keserűvíz rég-
óta kitűnően bevált háziázer megrög-
zött székrekedésnél és annak minden-
féle káros következményeinél; biztos,
enyhe és gyorsan ható természetes has-
hajtó, mely számos betegségnél az
emésztést javítja és az étvágyat foko-
zza. Kérdezze meg orvosát!**

**Megverték két amerikai új-
ságíró egy belgrádi bárban,** ahol
hamis híreket terjesztettek Olasz-
országról. Néhány vendég támad-
ta meg az amerikai újságírókat,
akik már előzőleg is hamis híreket
közöltek.

**Élelmiszerjegyhamisító ban-
dát leplezett le Budapestén a rend-
őrség.** Greif Károly kocsimosó
meghamisította a külföldieket el-
lenőrző hivatal okirátát és úgy
tűntette fel magát, mint akit Bu-
dapestben internáltak. Greif Ká-
roly öttagú családjával minden
élelmiszerelosztóban szerepelt és a
házak lakóinak névjegyzékéből ki-
választott főbérletjeit jelentette
be magát és családját hamisított
bejelentéssel. Az ilyen módon
szerezett ukor- és zsírjegyeket el-
adta a Telesi téren. Greif sikerén
többen felbuzdultak és követték a
példát. Most valamennyien a rend-
őrség kezére kerültek okirathami-
sítás és csalás miatt.

1941 február 7., péntek. 5

Az Árpád-téri Egyházzsász új tanácsosai

Egyhangú lelkesedéssel választotta
meg az Árpád téri egyházzsász közgyű-
lése tanácsosokká hat évre a követ-
kező egyházzsászokat:

Csató Mária tanítónő, Demjén Er-
zsébet magánzó, Jani Sándor MÁV
előjáró, Jenev Mihály igazgató-tanító,
özv. Juvancz Sándorné nyugdíjas, Kor-
mány Lajosné nyugdíjas, Kormány
Sándor MÁV intéző, Kovács Károly
vendéglős, dr. Kubinyi Béláné, rendőr-
fogalmazó neje, Magyar Bertalané,
lelkész neje, Medgyessy Géza nyug-
díjas, Nagy Dániel vendéglős, Nagy
Lajosné, irodaiigazgató neje, Pásztor
Lajos tanító, Sallay László ny. telek-
könyvvezető, Sándor Erzsébet ma-
gánzó, Seres Józsefné, tisztviselő neje,
Szabó Antalné, ny. tiszthelyettes neje,
Szabó Istvánné, hentes neje, Szabó
Klára tanítónő Szathmáry Kálmán ta-
nító, Szathmáry Kálmánné, tanító
neje, Tóth Miklósné magánzó, Ujváry
Józsefné, ny. egyh. tisztv. özvegye,
Wagner János ny. főszámvevő, özv.
Vargha Zsigmondné nyugdíjas, Zolnay
Sándor ny. hajdú, Zolnay Sándorné,
ny. hajdú neje, Kovácsné Bíró Teréz
tanítónő, Törös Balázs MÁV nyug-
díjas.

Báró Sztierényi József meghalt

A régi Magyarország egyik
ismert politikusa halt meg tegnap:
Sztierényi József báró, nyugalma-
zott kereskedelmi miniszter, valósá-
gatos belső titkos tanácsos. Újság-
író volt, később iparfelügyelő,
majd a kereskedelmi minisztérium
tisztviselője. Mikor Kossuth Fe-
renc a koalíció uralma alatt keres-
kedelmi miniszter lett, oldala mel-
lett Sztierényi töltötte be az állam-
titkári tisztséget. Wekerle kormá-
nyában 1918-ban lett kereskedelmi
miniszter és ugyanebben az évben
megkapta a bárói rangot is. Az
összeomlás előtt IV. Károly király
kormányalakítással bízta meg, de
kísérlete nem sikerült. Tagja volt
az első nemzetgyűlésnek, majd ké-
sőbb a felsőházaknak s gyakran kép-
viselte Magyarországot gazdasági
természetű nemzetközi tárgyalások-
kon. Hónapok óta betegeskedett és
82 éves korában ragadta el a ha-
lál.

**KIE társadalmi tea a Kollégium
dísztermében, 22-én, délután 6 órakor.**

**Argentínában kommunista
mozgólódást észleltek** és Buenos
Airesben a rendőrség 40 kommu-
nistát tartóztatott le. A kommunis-
ták a kormány és a hatóságok el-
len izgattak.

**Besurranó tolvaj behatolt Szaba-
dos Lenke egyetemi hallgatónő Kom-
lóssy út 8/b. szám alatti lakására és
onnan ágyneműket és felsőruhát
lopott közel száz pengő értékben.**

**Érdekes eset került a törvény-
szék elé Miskolcon.** Kurucz András
hajásár meghalt a miskolci kór-
házban, ahol Gál István szegény-
ségi bizonyítványa alapján vették
fel és ápolták. Kuruczot úgy tem-
ették el, mint Gál Istvánt és öz-
vegyének még segélyt is adtak.
Gálék a tárgyaláson kijelentették,
hogy Kurucz engedély nélkül
használta a szegénységi bizonyít-
ványt. A bíróság Gált felmentette,
de feleségét, aki élő férje után fel-
vette a temetési segélyt, elítélték
30 pengő pénzbüntetésre.

Zsidó istentiszteletek. A debreceni
statusquo ante izraelita anyahitközség
templomaiban az istentiszteletek rendje
február 7—14. Pénteken este mindkét
templomban 4.45 órakor, szombat
reggel 7 órakor, délelőtt a Kápolnási
uccában (ifjúsági) negyed 10 órakor, a
felnőtteknek fél 11 órakor, délután
mindkét templomban 3 órakor, a Ká-
polnási uccában (ifjúsági) fél 4 órakor,
este mindkét templomban 5.35 órakor,
köznap reggel mindkét templomban fél
7 órakor, este 5.10 órakor. Hítségoklat
pénteken este a Kápolnási uccában. —
Rabbiság.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este 8 órakor: **Fiatalság boldonság.**
 Február 8-án, délután 4 órakor: **Csókáború,** mérsékelt helyarákkal.
 Február 8-án, este 8 órakor: **Cirkusz-hercegnő,** B) bérlet.
 Február 9-én, vasárnap délután négy órakor: **Sárgarigó fészek.**
 Február 9-én, vasárnap este: **Cirkusz-hercegnő.**

SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

Ma este még van alkalma a közönségnek az örüsi sikert elért „Fiatalság boldonság” nagy táncos operettét megnézni. Általános közkíváncsi. Szombat délután, a rádióban s a színpadon nagy sikert elért „Csókáború” meg mérsékelt helyarákkal. Szombaton este pedig a leggyönyörűbb zenéjű „Cirkusz-hercegnő” nagyoperett van műsoron, Takács Paulával a címszerepben, a többi szerepeket a társulat vezető színészei játsszák. Még négy napig van itt vitéz Tolnay Andor társulata.

VIGSZÍNHÁZ. „Hétszilvafa.” A megújuló, helyesebben a magára találó magyar filmgyártás egyre szebb s jobb képekkel jön ki és az ilyen filmekben még az „obbligátó” cigányzenét és virtuos mulatást is megtudjuk bocsátani. Jókedyú, jó meséjű, fordulatos és felette hangulatos darab. Méltán volt a bemutatónak nagy sikere.

„Trenk a pandúr”. Új és nagyszerű film a HUNGÁRIA filmszínházban. A szereplők játéka és a mese érdekfeszítő fordulatai teljesen lekötik a nézők figyelmét. Ezt a Mária Terézia idejében lejtészódó filmet meg kell nézni. A kísérő műsor jó.

A lelki élet kérdései a ref. ifjúsági konferencián

A református ifjúsági vezetők konferenciájának negyedik napja a lelki élet kérdéseivel foglalkozott.

Dr Szász Imre, a debreceni egyházmegye esperese tartott áhitatot „Az Istennek temploma” címen. Szívekhez szóló beszédében rámutatott arra, hogy a templom különleges hely, szent hely, Istennek háza. Szörnyű dolog, amikor az ember a templomot megrontja. Azok rontják meg a Szentlélek templomát, akiknek üres a helyük a templomban, vagy ott vagyunk, de nem figyelünk az Isten Igéjére. A magyar élet tarlója tele van elhullott kalászkokkal, megromlott életekkel, mikor indúlunk el már ezeket összeszedni?

Dr. Hlyés Endre tartott előadást a „Lelki ifjúról”. Előadását azzal kezdte, hogy milyen öröm olyanok között lenni, akiket nem valami kényszer, hanem a lelki élet után való sóvárgást hozott össze. Nagy dolog, hogy érezzük éppen Debrecenben, hogy valamit elvesztettünk. Minden ember vágyódik lelki élet után. Lelki ember az, aki az Istenfől ajándékkul kapott értelmi, érzelmi és akaratit tevékenységét nem az én céljaira, hanem Isten dicsőségének a szolgálatára fordítja. Nem az én a mindenség középpontja, hanem az élő Isten. A lelki ember Istenre néző ember. A lelki ifjú Isten akaratában szeretne előbbre jutni. Naponta nyeri táplálását Istentől. Isten közelségében nagyon jó lenni. A lelki ember nem a világot akarja megváltoztatni, hanem önmagát.

Az előadást mindvégig nagy figyelemmel hallgatták és utána nagyon mélyenjáró hozzászólások következtek. A hozzászólásokban résztvettek Koppányi Julla leánykört vezető, Szilágyi László, Papp Géza, Acs Mihály segédlelkészek, Kalmár Lajos tábori-lelkész, Szabó Imre és Simon Boldizsár ifjúsági vezetők.

A konferencia ma este hat órakor folytatódik az egyházi tanácssteremben.

— Csodátévő tükrörről beszéltek Knittfeld közelében. Egy öreg anyuka mondotta a fiának, ha nagy bajban lesz, csak törje össze a családi tükröt és minden rendben lesz. Nem hitték a szavát és most takarítás közben véletlenül összetörték a tükröt, melynek tokjában arany- és ezüstpénzek voltak elrejtve takarékkönyvecskével együtt.

„ÚJ TÁRSULATTAL A RÉGI SZERETETET HOZTUK MARADÉKTALANUL VISSZA DEBRECENBE

Február 14-én kezd a szezonját Debrecenben vitéz Bánky Róbert társulata.

Vitéz Bánky Róbert társulata néhány nap múlva, február hó 14-én megkezdí debreceni szezonját, átvéve a színházi siker stafétáját vitéz Tolnay direktortól. A Bánky-társulatot évről-évre megkülönböztetett szeretet és bizalom várja Debrecenben de ez a bizalom csak kölcsönös, amint azt Bánky Elemér igazgatóhelyettes, aki csütörtökön Debrecenbe érkezett titkárával Alszezi Jánossal együtt, a szezon előkészítése végett. A következőekben elmondotta munkatársunknak:

— Új társulattal, a régi szeretet hozzuk maradéktalanul vissza Debrecenbe. A múlt évi együttesünkben vitéz Bánky Róbertet, Buday Tusyt, Halassy Mariskát, Alszezi Lajost, Bakost, Somogyvárit, Botond Máriát, Czombált láthatja viszont a debreceni közönség, de kedves ismerősök a többiek: Móriéz Lili, Bodnár Mici, Sallay Kornélia, Almássy Agnes, Károlyi Vil, Kédy Gyula, Miskey József, Sorr Jenő is. Karnagyunk az idén is Fest Vidor.

Szakosztályok újalakítása az Ipartestületben

Fazekas Imre műszerészmaster kor-elnök és Nosztray Lajos testületi kiküldött vezetésével tartotta meg a műszerészszakosztály tisztújító közgyűlést, melyen ismét Kovács Lajost választották meg elnökül. A tisztújítás eredménye a következő lett: elnöknek és az ipartestület előjáróságának rendes tagjává Kovács Lajost, alelnöknek és az ipartestület előjáróságának póttagjává Szoboszlai István választották meg. Jegyzők: Huray Ferenc és Vértési Lajos, pénztáros: Bánhidy Béla, ellenőrök: Bodnár József és Csunka Géza, széki műhelyellenőrök: Pusztay József, Szoboszlai István, Cziger József, Tóth A., Nagy Zoltán, Pataky József, Horváth Ferenc, Bodnár József, Nagy István, Szabó Lajos, Schütz József, Vértési Lajos, Szabó István, Huray Ferenc, Tökés Lajos, Szalay Imre. — Tanonvizsgáztató bizottság elnöke: Kovács Lajos, Pataky József, alelnökök: Fazekas Imre, Langer Ferenc, tagok: Huray Ferenc, Rácz János, Horváth Ferenc, Vértési Lajos, Szabó István, Tökés Lajos, Nagy István, Bánhidy Béla, Bodnár József, Cziger József, Pusztay József, Szoboszlai István.

A esziamadiazakosztály tisztújító közgyűlése a következő eredménnyel végződött: előjárósági rendes tag: Komlóssy Lajos, Szabó Gábor, Mázló József póttag: Papp László, Püspök Sándor, Lázár György. Szakosztályi elnök: Szabó Gábor, alelnök: Komlóssy Lajos, Mázló József, jegyző: Papp László, helyettese: Kozma Gyula, ellenőrök Szodrái József, Faragó Lajos, széki műhelyellenőrök: Püspök Sándor, Faragó Lajos, Heréznér István, Lázár György.

— Öngyilkos lett egy 14 éves fiú,

Petrusek József 14 éves újfelhértő fiú szülei lakásának padlásán felakasztotta magát. Tizenöt éves nővére fedezte fel tettét, de már nem lehetett rajta segíteni, a fiú meghalt.

— Csendőrnapi rendeznek február 13-án és 14-én a magyar csendőrök.

A csendőrnapi alkalmával a kormányzó legfelsőbb elhatározása alapján az udvarlakai őrséget a csendőrség adja.

— Egyhónapi fogházra ítélték, mert kommunista indulót énekelt a budapesti városkőház udvarán.

Bernát István 59 éves vendéglős a budapesti városkőház udvarán lévő vásárcsarnokban az egyik hentes fülkéje előtt a kommunista indulót énekelt. Ezért rendretasították, de mert nem használta a figyelmeztetés, rendőrről küldték. A budapesti törvényszék ötletanása az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos feltörgetésére irányuló vétség miatt egyhónapi fogházra ítélte. A Kúria a vádolt büntetését egyhónapi fogházra emelte fel, mert Bernát egyábként is rovtoltmúlt.

— Mohácson diákokat vettek őrizetbe,

akik Pécsről tüntek el a bizonyítvány kiosztása után. A diákok világljárók akartak lenni, mert a rossz bizonyítványt nem akarták hazavinni.

— Megnyitó darabunk Asztalos Miklós nagyszerű színműve az „Alterege”, lesz „Cyrano, Elő holttest, Ejjeli menedékhely, Vidám szüret, Sorompó” előadása mellett hozzuk Márai „Kaland”-ját, Fekete István „Hajnaldik”-ját, Bókai „Feleség”-ét, Móriéztől a „Kismadár”, „Pezsgős vacsora”, „Fogadós-né”, „Az ördög nem alszik” darabokat és számos zenes darabot. Az idén is sok vendégfellépés lesz, elsősorban Szelezky Zita, Lázár Mária, Turay Ida, Jávör Pál, Páger Antal, Pethő Attila, Könyves-Tóth Erzi, Pümkösti Andor rendező. Díszleteinket: Básthy István tervezte.

Alszezi János színházi titkár délelőtt 9—10 óráig és délután 6—8 óra között már mátl kezdve a közönség rendelkezésére áll. Szeretnénk, ha mint a múltban, az idén is teljes mértékben kiemelnénk a debreceni közönség rokonszenvét, fejezte be a beszélgetést Bánky Elemér igazgatóhelyettes.

Harsányi Sándor, Szilágyi Márton, Fehéz András, Csósz József, Hegedüs István, Kozma Gyula, Debreceni Ferenc, Zeke Lajos, Kopa Sándor, Gégény Gy. Tanonvizsgabizottság: elnök: Szabó S. alelnök: Komlóssy Lajos, tagok: Püspök Sándor, Lázár György, Kopa Sándor, Zeke Lajos, Harsányi Sándor, Szilágyi Márton. Mestervizsgabizottság elnök: Szabó Gábor, alelnök: Püspök S., tagok: Harsányi Sándor, Zeke Lajos, Mázló József, Lázár György, Kopa S., Szilágyi Márton. Választmány: Püspök Sándor, Faragó Lajos, Herczner István, Lázár György, Harsányi Sándor, Szilágyi Márton, Fehéz András, Csósz József, Hegedüs István, Kozma Gyula, Debreceni Ferenc, Zeke Lajos, Kopa S., Gégény György. Iparoskőr közgyűlésbe kiküldött: Püspök Sándor, Papp L., érdekképviseleti csoportba: Püspök S., Papp László, Lázár György.

A szijgyártó szakosztály a következőkbl alakította meg tisztikarát. Előjárósági rendes tag: Sebán Ferenc, póttag: Varga Sándor, szakosztályi elnök: Sebán Ferenc, alelnök: Varga S., jegyző: ifj. Nemes Károly, pénztáros: Tóth Gyula, ellenőrök: Fábán József, Tóth Gábor, széki műhelyellenőrök: Tóthfalussy Géza, Szigeti István, ifj. Nemes Károly. Tanonvizsga bizottság: elnök: Czipo Mihály, alelnök: Sebán Ferenc, tagok: Kathi László, Tóth Gábor, ifj. Nemes Károly. Mestervizsgabizottság elnök: Tóth Gyula, alelnök: Czipo Mihály, tagok: Tóthfalussy Géza, Szigeti István, Feuermann Bernát, Nagy Lajos. Választmány: Szigeti István, Czipo Mihály, Kathi László, Varga Sándor. Iparoskőr közgyűlésbe kiküldött: Tóthfalussy Géza, póttag: Szigeti István, érdekképviseleti csoportba: Czipo Mihály, póttag: Feuermann Bernát.

— Új német repülőbombák. A Giornale d'Italia Berlinből keltezett jelentése szerint a német haderő új repülőbombákat alkalmaz. A bombák gyertyaalakúak, magasságuk 1.30 m., átmérőjük pedig 45 cm., súlyuk nem nagy, úgyhogy egy ember felemelheti. A bombák összetétele s a robbanóanyag mibenléte katonai titok. Az eddigi tapasztalatok szerint a bombáknak hihetetlenül borzalmas hatásuk van.

— Az osztályorsjáték húzásán 300,000 pengót nyert: 26095. — 20,000 pengót nyert: 1993 17539. — 10,000 pengót nyert: 43373 65891 68137. — 500 pengót nyert: 689 68948. — 4000 pengót nyert: 31412. — 3000 pengót nyert: 69160. 2000 pengót nyert: 30392 32733 51780 78522 85294. — 1000 pengót nyertek 9718 13216 14128 18769 38132 52780 62758. — 800 pengót nyertek: 12199 80507 87864. — 600 pengót nyert: 4550 19853 20302 36164 56713 63115 84388. 500 pengót nyertek: 15033 43360 44351 45656 46319 47948 49287 67545 72187 74398 49970. — 300 pengót nyertek: 4831 6416 8814 11168 13523 14749 14802 15204 16058 19370 19603 24869 24955 25737 26690 28419 29345 29871 31027 32853 32892 33063 35494 35866 36261 36817 38138 40199 41281 44472 46209 48629 48725 55395 55745 56082 57499 57791 65500 74306 75199 75261 78887 76674 77934 82735 82999 83018 83350 84500 87434.

Nagy sikere van Szathmáry Irma képképzőművészetének

Vasárnap nyílt meg Szathmáry Irmanak, a tehetséges debreceni festő-művésznőnek kiállítása legszebb afrikai és olasz képeiből a Déri-múzeum kiállítási termében. A kiállítás fejlődésének új állomásán mutatja Szathmáry Irma érdekes, eredeti tehetségét. Napról napra nagyszámú látogatója van a tárlatnak és már számos képet vásároltak, ami érthető, hiszen az igazán szép, művészi festmények ára olyan olcsón van megállapítva, hogy a műpártoló közönség könnyen hozzájuthat egy-egy künő Szathmáry Irma képehez. A kiállítás, melynek részletes meglátására még visszatérünk, február 9-én zárul.

Négy hónapi fogházra ítélték a trafikosok megkárosítóit

Csütörtökön tárgyalta a debreceni törvényszéken dr. Jankovich Jenő Nagy Margit kiszolgáló bűnügyet, aki ellen sikkasztás miatt indult meg a bűnvádi eljárás. A vádirat szerint Nagy Margit alkalmazásban volt Mezei Beláné és később Szabó Erzsébet trafikjában. Pénz és más értékekkel nem tudott elszámolni egyik helyen sem és a kár a két helyen közel 800 pengő. Az egyik helyen mikor rájöttek arra, hogy hiány van és elbocsájtották, állást vállalt a másik trafikban s ott is hiányt állapítottak meg. A második feljelentés is beérkezett ellene a rendőrségre. A törvényszéki kihallgatáson ki jelentette Nagy Margit, hogy ő nem bűnös, nem akart kárt okozni, elszámolta magát. A bíróság a bizonyítékok alapján elítélte négyhónapi fogházra a sikkasztások miatt. Az ítéletben megnyugodott Nagy Margit és dr. Kossuth György ügyész is tudomásul vette.

— 150.000 tagja van a finn nők mozgalmának, a Lotta Svärd alakulatnak.

— A norvég rendőrniszterium rendelete értelmében minden 15 évesnél idősebb norvégiai lakos köteles állandóan fényképes személyazonossági igazolványt hordani.

— Kiseb sérülések. Ifj. Gera József 17. éves pályóseged, Domb uca 5. szám alatti lakos késsel mélyen átvágta kezét. — György Istvánné, Hatvan uca 10. szám alatti lakos favágás közben baltával elvágta kezét. — Kohn Józsefné, Csapó uca 39. szám alatti lakos véletlenül a tűzhelynél megégette a lábát. A mentők részesítették a sérülteket első segélyben.

— Ritka családi esemény történt a tolnagegyei Tevelen. Özv. Schoner Gyne úknagyamama lett — Négy gyermeke volt, egy fia pedig még életben van. Ezenkívül van még 11 élő unokája 6 dédunokája és a családot most az unoka szaporította.

— A földművelésügyi miniszter elrendelte a már bejelentési kötelezettség alá eső lucerna- és lóheremagkészletek zár alá helyezését és igénybevételeit. A bejelentett lucernamagkészleteket február 2-től kezdve kell zár alá venni tekinteni és azokat forgalomba hozni, vagy azokkal egyébként rendelkezni ezentúl csak hatósági engedéllyel szabad, természetesen kivéve azokat a készleteket, amelyek a bejelentett és igazolt gazdasági szükségletek kielégítésére szolgálnak. A termelők Incernamagkészleteiket az évi február 17-ig jelenthetik be a községi előjáróságnál, illetve városokban a polgármesternél. A lóheremagkészletek február 25-től vételnek zár alá.

— Törley Bálint szőlőbirtokot hagyott örökre a szabadkai református egyháznak. A nemrég meghalt Törley Bálint kereskedelmi államtitkár az anynországra való átljétele előtt mint régi református család ivadéka, a szabadkai egyházközség tagja volt. Most, halála után tudta meg volt győlekezete, hogy Törley Bálint végrendeletében megemlékezett a szabadkai egyházzról is, többholdas szőlőt hagyományozván, amely „templomépítésre elidegeníthető”.

Követte atyját a halálba

Tragikus kettős haláleset történt két napon belül egy debreceni családban. Vasárnap délelőtt elhunyt Dusa József nyugalmazott rendőr. Leánya, Tokaji Jánosné, a többi családtaggal együtt még intézkedett a temetés rendezésében a hétfői nap folyamán. Kedden, atyja temetésének napján rosszul lett, úgyhogy a temetésen már nem is tudott résztvenni. Szerdára állapota annyira súlyosbodott, hogy a délutáni órákban meg is halt a 34 éves, életéről fiatal asszony. Tokaji Jánosné szeretőt édesatyja mellé temetik, akinek két nap múlva követett a sírba. A mélyen sujtott család iránt nagy részvét nyilvánul meg.

— Halálra zúzta a gép az egyik pápai malomban Péter Mihály 18 éves napszámot, aki a lisztőrleést ellenőrizte. A gép valóságos szétmorzsolta a testét.

Terményföld. Búza 78 kg-os 23.90, rozs 71 kg-os 19.90, árpa: sörárpa kiváló 26.80, elsőrendű 25.80, sörárpa 24.80, zab 41 kg-os 22.50, tengeri 19. P.

Gyászrovat

Kolumbán Áron ref. lelkész meghalt

Értékes és munkásságában eredményekben gazdag élet ért véget tegnap Debrecenben. Meghalt Kolumbán Áron református lelképásztor, aki nem kevesebb, mint negyvenhét esztendőn keresztül szolgált Kötegyánban. Nagyon értékes lelképásztorok ismerték, aki igen sokat tett a református hívek lelki életének fejlesztése terén. Nyugalomba vonulása után Debrecenbe költözött és itt élt a Zápolya uccai lakásán. Halála tegnap délelőtt csendesen következett be. Temetése szombaton délután két órakor lesz a Köztemetőben. A szertartást Hegyaljai Kiss Géza végzi. A kiváló lelképásztor elhunytát özvegye és kiterjedt rokonságán kívül tisztelői és barátainak nagy tábora gyászolja.

Nyíri István 82. éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután két órakor lesz a Köztemető III-as ravatalozó teremből. Lakás: Jánossy ucca 68. Gebauer-cég rendezi.

Kolumbán Áron nyug. ref. lelkész, a Kötegyáni ref. egyház 47. éven át volt lelképásztor, 86. éves korában elhunyt. Temetése szombaton három órakor lesz a Köztemető II. A) ravatalozó teremből. Lakás: Zápolya ucca 4. Gebauer-cég rendezi.

Schmak István számviteli főtanácsos, a debreceni pénzügyigazgatóság mellé rendelt számviteli főnöke, 57. éves korában elhunyt. Temetése szombaton félnyolc órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teremből. Gebauer-cég rendezi.

Tokaji Jánosné Dusa Rozália 34. éves korában elhunyt. Temetése vasárnap három órakor lesz a Köztemető II. sz. ravatalozójából. Lakás: Doberdó ucca 20. sz. Gebauer-cég rendezi.

Csösz Gyula határvadász 22 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután négy órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó teremből. Az elhunytat özvegy Dáry Istvánné nevelőanyja, Rózi, Böske és III. nővérei, valamint kiterjedt rokonsága gyászolja. Lakás: Móricz u. 1. sz. Dankó temetkezés.

Egri Józsefné Boda Jullánna 58. éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Szilágyi Bálint földbirtokos, élt 79. évet. Temetése ma délelőtt 10 órakor lesz Mikepércsen. — Temetését: Fehértói vállalata végzi.

Özv. Kovács Balázné született Szerencsi Erzsébet élt 88. évet. Temetése vasárnap délután félnyolc órakor lesz a Köztemető II. B) teremből. Lakás: Dóza ucca 2. Temetését: Fehértói vállalata végzi.

Puskás Juliánna

ny. posta s-tisztóné temetése ma délután félnyolc órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teremből, gör. kat. szertartással. A szentmise 8-án reggel 8 órakor lesz. — Pusztai temetkezési intézet.

Budapesti leány öngyilkossági kísérlete Debrecenben

A Pacsirta uccán járókelők tegnap este arra lettek figyelmesek, hogy egy jólöltözött fiatal leány megtántorodik és a következő pillanatban eszméletlenül elterül az úton. Többen odamentek és megdöbbenve látták, hogy a leány szája véres, kezében pedig akkor is ott szorongatott egy üveget, melyből sósavat ivott. A kihívott mentők a leányt, akinek arcán a leányban levő irataiból megállapították, hogy Szommer Erzsébet 25 éves budapesti gyári munkásnő, Váci ucca 13. szám alatti lakos, a belgyógyászati klinikára szállították, ahol gyomormosást alkalmaztak, majd injekciókkal magához térítették. Kihallgatása során elmondta Szommer Erzsébet, hogy véget akart vetni életének. A sósavat már Budapestról hozta magával azzal az elhatározással, hogyha tárgyalásai nem vezetnek eredményre, öngyilkos lesz.

— Ha azonban most sikerül megmenekülnöm, letezek öngyilkossági szándékomból — mondotta Szommer Erzsébet a kihallgatást végző dr. Konyóky József rendőrkapitányknak.

Szommer Erzsébet állapota életveszélyes.

SPORT

DVSC—NAGYBÁNYAI SE MÉRKŐZÉS A SZEZON ELSŐ KOMOLY SPORTESEMÉNYE

A DVSC csapata vasárnap a Diószegi úti sporttelepen a visszatért erdélyi sportegyesületek egyik legkiválóbbját látja vendégül. A Nagybányai SE a legjobb NB-klasszist megüli és a Nagyvárad AC-cal együtt külön értéket képvisel a visszatért területek labdarugásában. Jenny Rudolf edzőnek, a Hungária volt válogatottjának keze alatt a kiváló garda nagyszerű teljesítményekre képes csapatot fejlődött és minden elismerést megérdemel a DVSC vezetősége, amiért ezt a csapatot a bajnoki szezonra való komoly előkészületek során bemutatja a debreceni közönségnek. A Nagybányai SE már szombaton délután megérkezik saját autóbusszával Debrecenbe, hogy a játékosok kipihenten vehessenek részt a mérkőzésen, melyre a DVSC legerősebb együttesével áll ki.

Erdős edzést tartott a DVSC esztendő-kön délután. A csapat két kapura játszott és a nagyszámban megjelent szürkolók örömmel látták, hogy az értékes új szerzemények, Millye, Bódy, Mácsay egyre kifogástalanabban illeszkednek a csapatba.

Lindenberger Gyula, a DVSC kiváló föltárára és intézője Kolozsvárra utazott, ahol játékosgyűlést folytat tárgyalásokat. Lindenberger intézővel együtt jön Debrecenbe Márton, a DVSC új háttérje is, aki a román válogatásban is többször szerepelt.

A DTE kiváló öklívívó csapata vasárnap hajnalban indul Nagyváradra, hogy Erdélyi csapatbajnokával, a Török MTE versenyzőivel mérje össze erejét. A debreceni csapatot véglegesen szombaton állítja össze Czuna Ferenc szakosztályelnök, testnevelő tanár. Az erőviszonyok alapján valószínűleg Kötélverő, Dzurik, Körhöny, Bartha, Darai, Kovács, Eperjesi, Kiss, Farkas, Bodnár, Bánki adják a szűk keretet. Vécsi sérülése miatt nem indulhat. Úgy a versenyzők, mint a kísérők szombaton este 7—8 óráig utolsó megbeszélést tartanak a DTE tornacsarnokában.

A KISOK öklívívó keret részére pénteken nem lesz edzés. Legközelebbi edzés 11-én délután 6 órakor lesz.

Városi hirdetések

A városi zenekolában a második félévi beiratkozások megkezdődtek. Beiratási díj 6 pengő. Tandíjak: 8, 10, 12 és 15 pengő. Mellékintézményekre és a zenelőkészítőbe havi 3 pengő. Bővebb felvilágosítás: Vár ucca 1. sz. telefon: 23-96. szám.

A Kondoros, Tócs és mellékágai meder-tisztítása. Az elsőfokú közigazgatási hatóság felhívja a Kondoros, Tócs és mellékágai parti birtokosait, hogy a meder és partok jókarban tartására vonatkozó kötelezettségüknek az időjáráshoz mérten, de legkésőbb, folyó évi

március hó 31-ig tegyenek eleget. A vízfolyások medrét takarítsák ki, az akadályozó és iszapfogó növényeket a mederből távolítsák el, mert a kötelezettség elmulasztása kihágást képez. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

A személyes bejelentési kötelezettség teljesítésének újabb szabályozása

A m. kir. belügyminiszter úr 380.000—1941 B M számú rendeletével 1941 év február hó elsejével kezdődőleg a személyes bejelentési kötelezettség teljesítését újabb szabályozta. A rendelet szerint

Személyes bejelentési kötelezettség alá esők

minden magyar állampolgár, továbbá mindenki, akinek állampolgársága nem állapítható meg.

Be kell jelenteni:

a lakó, illetőleg tartózkodási helynek minden 24 órát meghaladó megváltoztatását, éspedig: a) végleges tartózkodás céljából a városba érkezést, úgyszintén a város területén más lakásba való végleges beköltözést a e célra rendszeresített bejelentőlapon; b) végleges tartózkodás céljából más városba (községbe) való távozást, úgyszintén a város területén más lakásba való végleges elköltözést az e célra rendszeresített kijelentőlapon; c) 24 órát meghaladó ideiglenes tartózkodás céljából a városba való megérkezést, illetőleg ugyanazon város területén más ideiglenes lakásba való beköltözést, továbbá ilyen ideiglenes jellegű lakásból való el-távozást az e célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapon. A háztulajdonosok, amennyiben saját házukban laknak, továbbá azok, akiknek lakásuk örök-, vagy főbérleti lakás, az ugyanazon város területén való ideiglenes lakásváltozást nem kötelesek bejelenteni. Aki állandó lakásának fenntartása mellett ideiglenesen távozik más városba (községbe), állandó lakásáról nem tartozik magát kijelenteni, sem visszatérte alkalmával magát ott újra bejelenteni. Az albérlők, ágybérlet, ágyrajárók, lakás-, illetőleg szállásbérletük végleges megváltoztatása esetén a végleges be-, illetőleg kijelentés céljaira rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapokon kötelesek magukat be-, illetőleg kijelenteni. A lakás, illetőleg szállás 24 órát meghaladó ideiglenes elhagyása esetén pedig az ideiglenes lakóhelyen az e célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapokon kötelesek magukat minden esetben be-, illetőleg kijelenteni. Azokat a tanulókat, akik iskolai tanulmányaik ideje alatt nem állandó lakóhelyükön laknak, a bejelentési kötelezettség szemszögéből korábbi lakóhelyükről véglegesen elköltözötteknek, az új tanulmányi idejük alatti lakóhelyükről pedig véglegesen beköltözötteknek kell tekinteni és az e célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapokon kell őket e helyeken be-, illetőleg kijelenteni. Azokat a személyeket, akiknek állandó lakásuk hajón (uszályon) van, a hajó (uszály) telephelyén kell — mint végleges lakókat — az e célra rendszeresített be-, illetőleg kijelentőlapokon be-, illetőleg kijelenteni. Tényleges katonai (csendőrségi) szolgálatra és közérdekű munkaszolgálatra bevonuló személyeket állandó lakóhelyükről nem kell kijelenteni. Abban az esetben, ha ezen szolgálathoz való leszerelés után a leszerelt személy nem tér vissza abba az állandó lakásba, ahonnan szolgálattételre bevonult, a régi állandó lakóhelyére vonatkozóan az e célra rendszeresített kijelentőlapokon kijelentést, az új állandó lakóhelyére vonatkozóan pedig az e célra rendszeresített bejelentőlapokon bejelentést kell tennie. Ha az ideiglenes lakás véglegesé válik, az előző állandó lakásra vonatkozóan az e célra rendszeresített kijelentőlapokon kijelentést és a véglegessé vált lakásra vonatkozóan pedig az e célra rendszeresített bejelentőlapokon új bejelentést kell tenni.

Lakásváltoztatásokra vonatkozó bejelentésektől függetlenül be kell jelenteni:

a) Minden év január hó 1—31. napja között azokat a fiúgyermeket, akik az év folyamán 12-ik, továbbá azokat a nőket, akik az év folyamán 16-ik életévüket elérik; b) a 12. életévüket elért, de 70. életévüket még meg nem haladott férfiak, továbbá a 16. életévüket elért, de 50. életévüket még meg nem haladott nők új szakképzésüknek megszerzését; c) a családi és utónév bármily törvényes alapon történt megváltoztatását

az ezen célokra külön rendszeresített bejelentőlapokon; d) a magyar állampolgárságnak megszerzését a végleges lakás bejelentésére rendszeresített bejelentőlapon.

A bejelentést teljesíteni kötelesek:

A fentebb felsorolt bejelentéseket a 18. életévét betöltött személy maga köteles teljesíteni. A 18. évesnél fiatalabb személyre vonatkozó bejelentéseket a családfő, vagy az a szállás-, munkaadó tartozik teljesíteni, akinek gondozása, felügyelete alatt áll. Az irni nem tudók helyett azok hozzátartozói, szállásadói, gondozói stb. kötelesek kitölteni a bejelentőlapokat. A tanintézetben, nevelőintézetben, kórházban, gyógyintézetben, rendházban és más ilyen jellegű köz-, vagy magánintézetbe felvett személyek, a szállóházban, penzióban megszállt, az országos letartóztató intézetben, kir. bírósági fogházban, rendőrségi fogdában és tolonházban, javító-nevelőintézetben fogvatartott, illetőleg beutalt személyek lakásváltozására vonatkozó bejelentéseket a személyek helyett az intézetek felelős vezetői (megbízottai), az állandó hajón (uszályon) lakó személyek bejelentésére vonatkozólag pedig a hajó (uszály) tulajdonos (cég) (megbízottja) kötelesek teljesíteni. Ez esetben azonban a bejelentendő személyek kötelesek a bejelentéshez szükséges adatokat a valóságnak megfelelően bemondani és ezeket esetleg a rendelkezésre álló okmányokkal igazolni. Az adatok valódiságáért a bejelentendő személyek felelősek.

Bejelentőlapok beszerzése és kitöltése.

A különböző bejelentésekhez szükséges űrlapokat a dohányüzemekben lehet beszerezni (a be-, illetőleg kijelentő lap ára darabonként 2 fillér, a szállóadói be- és kijelentőlap ára pedig darabonként 10 fillér). Az űrlapokat tintával írva, a valóságnak megfelelően, olvashatóan kell kitölteni, az űrlapok hátlapján levő figyelmeztetéseken foglalt rendelkezések szerint. Minden bejelentési kötelezettség alá eső személyről külön be-, illetőleg kijelentőlapot kell kitölteni, kivéve a családfő nevével viselő 12 éven aluli fiú, illetőleg 16 éven aluli leánygyermeket, valamint az 50 éven felüli törvényes feleséget, akiket a családfő lapján kell be-, illetőleg kijelenteni.

Mikor hol és hogyan kell a bejelentést teljesíteni?

A lakásváltozások alkalmával a bejelentést a beköltözést követő 24 óra alatt a kijelentést az eltávozást megelőző 24 óra alatt, egyéb bejelentéseket pedig a bejelentés alapját képező okiratok (pl. névváltoztatási határozat, szakképzétségi bizonyítvány stb) megszerzését követő 8 nap alatt kell teljesíteni. A bejelentéseket a szabályszerűen kitöltött bejelentőlapon, a rendőri bejelentő hivatalban való beszolgáltatással és lebélyegzetéssel kell teljesíteni.

A személyes bejelentési kötelezettség teljesítésére vonatkozó rendelet a be-, illetőleg kijelentés teljesítésére kötelezettre, a lakástulajdonosra (főbérletre), háztulajdonosra, szállóadóra, penziótulajdonosra az alábbi kötelezettségeket állapítja meg:

1. A bejelentés teljesítésére kötelezett személy köteles:

a) a különböző célokra szolgáló be-, illetőleg kijelentőlapokat olvashatóan, a valóságnak megfelelő adatokkal kitölteni, illetőleg ha ezt helyette más teljesíti, az adatok valódiságát bizonyító rendelkezésre álló okiratokat felmutatni; b) a kitöltött be-, illetőleg kijelentőlapokat beszolgáltatni és lebélyegzetni; c) a lebélyegzett igazolószervényeket a lakás bérletjének, tulajdonosának, vagy a háztulajdonosnak haldéktalanul bemutatni és ezen szelvényt vele aláírni; d) az aláíratott igazolószervényt a háztulajdonosnak (megbízottjának) a betűsoros nyilvántartókönyvbe beírás céljából haldéktalanul bemutatni; e) a lebélyegzett igazoló szelvényt gondosan megőrizni és azt a hatósági közegre felhívására, hatósági eljárás alkalmával felmutatni; f) a 12—70. év között levő férfiak lakásuk végleges megváltoztatása alkalmával

az elhagyott lakásra vonatkozó bejelentést igazoló szelvényt és az új lakásra vonatkozó bejelentőlaphoz az elhagyott lakásból való kijelentést igazoló szelvényt csatolni; g) az állandó lakásból való ideiglenes eltávozás alkalmával az ideiglenes tartózkodási hely címét hozzátartozóinak, lakásadójának, háztulajdonosnak stb. hátrahagyni.

2. A lakástulajdonos (főbérlet) köteles:
 a) ellenőrizni, hogy a tulajdonában (főbérletében) levő lakásban lakó, tartózkodó minden személy eleget tett-e a lakásváltozásra vonatkozó bejelentési kötelezettségének. Nemleges esetben erről a m. kir. rendőrséget haladéktalanul értesíteni; b) a tulajdonában (főbérletében) levő lakásban lakó, tartózkodó minden személynek be, illetőleg kijelentést igazoló szelvényt aláírni és visszaadni; c) ideiglenes tartózkodásra eltávozott lakójának ideiglenes lakcímét megőrizni és azt a hatósági közegnek felhívására közölni.

3. A háztulajdonos köteles:
 a) ellenőrizni, hogy a házban lakó, tartózkodó minden személy eleget tett-e bejelentési kötelezettségének, nemleges esetben erről a m. kir. rendőrséget haladéktalanul értesíteni; b) az aláírás végett bemutatott igazolószelvényeket aláírni és a felmutatónak haladéktalanul visszaadni; c) a házban lakó minden személyről betűsoros nyilvántartókönyvet vezetni, abba a lakásváltozásra továbbá a családi és utónév megváltozására vonatkozó minden adatot a felmutatót és lebélyezett igazolószelvény alapján beírni és a szelvényt a tulajdonosnak visszaadni; d) ideiglenes tartózkodásra eltávozott lakójának ideiglenes címét a betűsoros nyilvántartókönyvbe bevezetni; e) a betűsoros nyilvántartókönyvet hivatalos eljárásban levő hatósági közegeknek felmutatni, a rendőri hatóság tagjainak felhívására azt beszoigáltatni, a megtelt nyil-

vántartó könyvet megőrizni, illetőleg a lakóház ilyen rendeltetésének megszűnte után a rendőrkapitányságnak (bejelentőhivatalnak) benyújtani.

4. A szállodák, penziók és más szállásadóra szolgáló intézmények felelős vezetői kötelesek:

a) állandó lakójukra vonatkozólag mindazon kötelezettségeket teljesíteni, melyek az előző 3. pont szerint a háztulajdonost terhelik; b) vendégeikről, a lakásváltozásra vonatkozó bejelentések megtételén kívül a meghatározott mintájú szállodai nyilvántartókönyvet vezetni, azt a be-, illetőleg kijelentőlapokkal együtt naponta a rendőrkapitányságon (bejelentőhivatalban) bemutatni, hivatalos eljárásban levő hatósági közegeknek bármikor felmutatni és a rendőrség felhívására, vagy megteltük esetén a rendőrkapitányságnak (bejelentőhivatalnak) beszoigáltatni. A háztulajdonosok, szállodák, penziók felelős vezetői a rájuk háruló kötelezettségeket írásban megbízott s a vonatkozó házban, szállodában stb. lakó más, erre alkalmas személlyel is végeztethetik. Kötelesek azonban ezen megbízottjukat illetőleg ennek személyében való változást, a megbízott nevének és személyi adatainak feltüntetése mellett, előzetesen a rendőrkapitányságnak (bejelentőhivatalnak) írásban bejelenteni. A megbízott által elkövetett kihágás esetében a megbízottat 15 napig terjedhető elzárással és ha a felügyelet, vagy ellenőrzés gyakorlásában a megbízott mulasztás terheli, utóbbit kihágás miatt 200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel kell büntetni.

A rendeletben meghatározott szabályok megszegése, kijátszása valamint a népmozgalmi nyilvántartó idézésére való igazolatlan meg nem jelenés kihágást képez és 15 napig terjedhető elzárással, illetőleg 200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.
 Polgármester.

APRÓHIRDETESEK

ALKALMAZAST uyer férfi

Kertész, nős (családos) gyümölcsös, konyha- és virágos kert kezelésére, munkájára a város alatti tanyára konvencióra azonnal alkalmazást nyer. — Ajánlatát igénye megjelölésével a kiadóba kérem „Kertész” jellegére. 773

Könyvelőt, ki többévi gyakorlatjal bír, felvesz Pékó bűrgyár május 1-re. 763

Kifutó, kerékpározni tudó, felvétetik. Fűszerüzlet, Péterfia u. 11. sz. 151

Fahordásra férfit vagy nőt keresek azonnalra. Kálvin tér 5. Emelet balra, fölépéső. 820

Mozsi ruhatarba kiszolgáló felvétetik. Jelentkezés Debreceni Lajosnál, Piac u. 38. 819

Könyvelőt, keresztényt, ehetőleg többévi gyakorlattal — iparvállalat keres. — Ajánlatokat „Mérlegképes” jellegére a lap kiadójába. 817

Kifutóiu jó családból felvétetik. Asztalos cég, Kossuth u. 4. 816

Számadó kondásnak elmennék harmad- vagy negyedmagammal április 1-től, Nemes Mihály, Ujfehértó. 807

Egy jó családból való fiút bűröndöstanulónak felveszek. — Értekezni Tegledi u. 7. sz. 805

ALKALMAZAST keres férfi

Hosszú gyakorlatjal rendelkező szakképzett kertész gyümölcsfajmetszést vállal, Figura János, Csap u. 39. sz. 796

Kocsmat átvénnék vagy betársulnék. 1500 pengő biztosítékkal állást elfoglalnék. Ezymalom uca 3. 818

ALKALMAZAST uyer nő

Irodista kisasszonyt keresek legalább négy középiskolával — könnyű munkára. Jelentkezést „Kezdő fizetés” jellegére kiadóba kérem. 824

Egy ügyes kézürelvet azonnal felveszek. — Batthyány u. 4. Szabó étkезде. 821

Fiatal leányka könnyű munkára felvétetik. Binéth, Cserepes u. 5. 813

Idős nőbeteg gondozására szerényigényű nő felvétetik. Csapó, Nyomató 22. Jelentkezés 9—11-ig. 804

ALKALMAZAST keres nő

Elmennék perfekt szobalányoknak március egyre. Értekezni Szent Anna uca 23. sz. Házfelügyelőnél. 802

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónót azonnalra felveszek, OTI bérbáz III. kapu III. em. 52. 823

Bejárónót fogadok takarításra könyvvel. — Kovácsné, Kálvin tér 11. Udvarban hátul. 815

Egy főzni tudó mindenesleányt február 15-re felveszek. Fekete sütőde, Mester u. 28. 808

Mindent bentlakó vagy bejárónót azonnalra felvétetik. Frenkel, József kir. bereg 58. sz. balra. 798

AJANLAT

Hölgyek figyelmébe! Tartós Dauert, víz, vas-ondolást készíttessen Kerkgyártó fodrásznál Püspöki palota, Déri sarok. 1909 2. 23

Használt varrógépek — nagy választékban, varrógéprezsek — minden géphez. Javítások jótállással. Vétel, csere, kölcsönzés. Csapó u. 101. Műszerész. 731 3. 5

Már 10 pengőért kaphat drapériás függönyt, s csipkeszövet maradókat 360 szélesben, Rozmannál, Rothermere u. 36. szám. 1213 2. 9.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan uca 2. szám. 1190 2. 10

Szappannak való zsíradékok szappanra becserelek. Pál János szappanosmester, Kölcsey u. 8. sz. 1278 2. 12.

Zöld-ég, prima csafóközi, répa, zeller kisinyben, nagyban kapható. Arany János 51. 91 2. 26.

Önkéntes urak egyenruhájukat bizalommal készíttessék Tegdesnél, Kálvin-tér 19. sz., püspöki palota. 1162 2. 8.

Legmagasabb áron veszek aranyat, ezüstöt, s fogaranyat. — Alimona Sándor aranyműves, — Piac uca 87. 330 2. 28

Mielőtt kabátot, ruhaszükségletét megvarratná, forduljon bizalommal Futó Juliskához, ahol olcsón, szép kivitelben a legújabb divat szerint készítek. Péterfia 37. Szabni, varrni tanítók. 636 3. 2.

KERESLET

Jókarban levő raktár- vagy üzlethelyiséget keresek Piac uccán vagy a központ közelében. Címét „Raktár” jellegére a kiadóba kérem. 809

ELELMISZER ITAL

Többféle nemes élőhalak állandóan olcsón kaphatók. Pásti uca 2. szám. halüzlet. 1189 2. 9.

OKTATÁS

Piarista felsőbb osztályú diákok korrepetitornak keresek Vörös. márt uca 19. 812

Számtantánárt keresek azonnalra. Boeckai tér 6. 810

TÁRS

Trafikba vagy hasonlóhoz betársulnék 600 pengővel. Cím a kiadóban. 803

HANGSZER

Bécsben képezített zongorabangoló olcsón lelküismeretes munkát végez. Ebenstein Márton, Csokonai uca 17. sz. Telefon: 30—89. 218 2. 28.

RADIO

Rádiót tökéletesen javít, alakít és modernizál olcsón, gyorsan és felelősséggel. Szabó Lajos műszerész, Csapó uca 86. szám. 635 3. 2.

BÚTOR

Modern háló, ebédlő, konyhaberendezés, aantik garnitúra, nagy tükör eladó, részletre is. Kossuth 49. Keresztépület. 414 2. 28.

TÜZELŐ ANYAGOK

Száraz tűzifa- és szén-szükségletét legolcsóbb napitárban Péterfia 53. alatt szerezheti be. 112 2. 26

AUTO

MOTOR KERÉKPÁR

Motorkerékpárt, 100—125 cm³-est keresek megvételre. Csakis prima állapotban lévő jöhet számításba. Ajánlatokat kér állomástól, Beregszász. Megbízottam Debrecenben megtekinti. 760

ATÁDO ÜZLET VENDEGLŐ

30 év óta fennálló fűszerüzlet betegség miatt átadó. Cím a kiadóban. 783

Női divatszalonomat a férjem áthelyezése miatt átadom, vagy iparigazolvány jogosult segédemhez pénzesztársat keresek, főterem levő 4 szobás lakással. — Cím a kiadóban. 597

KIADÓ LAKÁS két szobás

Kettő szoba, konyha, uccai lakást keres május 1-re állami tisztviselő. Cím a kiadóban. 116

KIADÓ LAKÁS háromszobás

3 szobás, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó Vigkedvő Mihály u. 17. szám. Értekezni Híd uca 4. 768

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Két uccai egy szoba, konyha, éléskamara — március 1-ére kiadó. — Kertész uca 1. szám. 797

LAKÁST KERES

Május, esetleg április elsejére keresek száraz, feltétlen egészséges két, esetleg négyszobás, alapincézett lakást teljes komforttal, lehetőleg a város belső területén. Pontos árajánlatot a lap kiadójában dr. Sz. Bácz címére kérem küldeni. 789

Keresek május 1-re, — esetleg azonnalra 3 vagy 5 szobás lakást a központban. Simonyi út 5. 756

3 vagy 4 szobás komfortos uccai lakást keresek Piac uccán vagy közelében május 1-re. Dr. Nagy Sándor főügyész, Kálvin tér 13. 814

Keresek 3 szobás, fürdőszobás lakást lehetőleg központban május 1-re. Binéth, Cserepes uca 5. 813

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba kiadó. Iskola u. 4. ajtó 3. 741

INGOSÁG ELADÁS

Minden elképzelhető dísz tárgyak igen olcsón szerezhetőek be az Ingóságkötetben. Püspöki bérpalota, 1131 vv.

Bontásból téglá, cserép, faanyag, szép ajtók, ablakok, iker, olcsón eladók. Irinyi u. 12. sz. — Csenedőrlaktanyával szemben. 822

Könyvelőpult, kiszolgálópult és egyéb irodaberendezések eladók. Alföldi Takarékpénztár. 811

ELADÓ HÁZ

Szappanos uca 12. sz. ház ötszobás, kétszobás lakással, nagy istállósval, kamarával, kocsiszinnel eladó. Értekezni Bethlen uca 30. szám alatt déli órákban. 107 vv.

Rákóczi u. 8. számú nagy bérjövdelmű ház üzlettel eladó. 420 vv

Eladó kétmalom uca 9. számú családi ház. Négyszobás lakás teljes komforttal. Istálló, nagy udvar, 23.000 P. Megtekinthető délelőtt 11—12 között. Értekezni 24—23 telefonon. 755 vv.

Ferenc József út 4. sz. bérbáz 3 földszintes és 1 emeleti lakással két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Jókai uca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral. Tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Eladó egy szoba, konyha új ház 300 négyszögöl terhellettel. Fülöp uca 13. Ugyanott ócska ajtók, ablakok eladók. 150

Komfortos családi ház belvárosban eladó. Értekezni Ungár ügyvédnél, Simonffy 12. 795

ELADÓ HÁZHELY

Villatelek a Nagyerdő alatt, a Hadházi uccából nyíló Dobsina uccában 268 négyszögöles villatelek négyszögölként 11 pengős árban eladó. Felvilágosítást ad a Kölesönös Segélyező Egylet bankpénztára. Kossuth uca 8. szám alatt. 140+

Szechenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban, mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek igen előnyös feltételek mellett. Tulajdonos címe megdutható a kiadóban. 5+

Olesó ház helyek a Poroszlay úton és az Erdősoron, Érdeklődők forduljanak a Debreceni Működgyárhoz. — Fürdő uca 2. sz. 240

FÖLDBERLET

Juhlegelő, kitűnő sziki, 140 kat. hold bodállal, községhez közel azonnal bérbeadó. Ugyanez 220 kat. holdban ez év őszén örök tulajdonban eladó. Érdeklődés plébános, Nádudvar, Hajdú vm. 442

Dínyre és konyhakerti földet keresek felesbe. Üveg van. Cím: Hornyák Sándor, Pandur uca 3. 801

ELADÓ FÖLD

Pac 7. szám alatt 42 hold jó homokföld 8 kilométerre eladó. Értekezni Bethlen uca 30. szám alatt déli órákban. 108 vv

Eladó közkedvelt helyen, sárándi állomáshoz 150 méterre 2 hold szőlő részletekben is és a miképesi új szőlőkertben 437 és 381 négyszögöl. Érdeklődni lehet Mikepéres 181. 799

ELADÓ ÁLLAT

Fajtisza bronzpulyka, tenyészakas darabja 15 P. tojó 10 P. Tenyésztojás darabja 50 fillérért előjegyezhető Saad Gyuláné államilag ellenőrzött pulvakatanyezetében. Aradványpuszta, Szabolcs megye. 676 3 4.

10 darab sülde és éretlen héntrágya eladó. Kőrteheny Ferenc József út 58/a. 806

Szerkesztő: PÁLFI JÓZSEF
 Kiadó: SZIGETNY GYULA igazgató
 Kiadja és nyomja a TISZANTUI KÖNYV- és LAPKIADÓ RESZVÉNYTÁRSASÁG
 Felelős nyomdavezető: SZIGETNY KÁROLY.